

Nepriklausoma

Lietuva

ALP (LBA) 2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 17 1983 BALANDŽIO – APRIL 21 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P. Q. H8P 1C4, Tel: 366-6220

30 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

ARGENTINA IEŠKO IŠEITIS

Karinė Argentinos vyriausybė paskelbė, kad grąžina pilietines teises 19 žymių veikėjų, jų tarpe pasirinkusiai egzile buv. prezidentinei Evitai Peron.

Šis vyriausybės gestas, vedantis į civilinę vyriausybę Argentinoje, gyventojų buvo palankiai sutiktas.

Buvusi prezidentė, nuverstas nuo valdžios karinio pučo 1976 m., praleido 5 m. namų arešte. 1981 m. jai buvo duotas leidimas išvykti į Madridą. Pagal įstatymus, ji neturėtų dabar teisės kandidatuoti į prezidentės vietą, nes ja būdama, ji panaudojo valstybės išdą savo reikalam.

Peronistų partija, stipriau besirūpinanti darbininkų reikalais yra dar neužmiršta ir šiuo metu vėl įgauna naujo populiarumo.

Karinė junta sutiko paleisti iš kalėjimo 49 politinius kalinius ir 25 kitus paleisti bandomam laikui.

Tačiau 400 politinių kalinų, suimtų po pučo, pagal Sulaikytų ir Nežinomai Dingusių Asmenų Artimųjų Komisijos pranešimus, dar esą kalėjimuose.

Ne tikai komunistų aršėjai, bet ir karinės vyriausybės kareiviai pasižymi ypatingu brutalumu P. Amerikos valstybėse.

"MOLOTOVO KOKTEILIS" MONTREALYJE

Butelis, pripildtas gazolinu, su uždegtu knatu II-jo Pas. Karo metu buvo pakrikštytas "Molotovo kokteiliu" vardu. Po karo, šiuo "didžiuoju" išradimu naudojosi teroristai, įvairaus plauko aršėjai ir kt.

Kažin kodėl ši kartą toks "kokteilis" buvo numestas į istorinį, žinomą pastatą, Grenadierų Sargybos Būstinę Montrealyje, Esplanade gatvėje.

Sprogimas buvo girdimas už kelių kvartalų. Pastatui padaryta 2000 dol. nuostolių.

Po dviejų dienų Irano/I grupė prisipažino atlikusi šį "žygį". Keista, nes daugelis Irano studentų, užėmus valdžią Khomeini režimui, atsisakė grįžti į savo tėvynę ir gavo prieglobstį Kanadoje. Kodėl tokio "kokteilio" neįmeta ten, kur jis priklauso pav. Sovietų Ambasadon?

BRAZILIJA NUTARĖ RŪPINTIS VARGŠAIS

Brazilijos vyriausybė paskelbė, kad šiais metais paskirs 1.15 bil. dolerių šelpti ir aprūpinti pačius vargin-

giausius krašto darbininkus.

Prez. J. Figueiredo tvirtina, kad pusė tos sumos bus panaudota maisto išdalinti - mui, namų ir mokyklų statybai, švietimui ir sveikatos priežiūros projektams bei smulkiųjų žemdirbių paramai.

Kita dalis pinigų bus naudojama vėliau šiais metais. Ši programa, vadinama Finsocial buvo pradėta praėjusį gegužį. Ją finansuoja nauji 0.5% mokesčiai, uždėdami įmonėms ir pardavimo kompanijoms, finansinėms institucijoms ir draudimo įstaigoms ir atskiras mokeskis industriniam aptarnavimui.

Prez. Figueiredo ši pra-nešimą padarė TV stotyje, žadėdamas, kad programa pagerins milijonų braziliečių gyvenimą ir sukels daugiau darbų.

Apgailėtina, kad tokios priemonės ir tokie pažadai buvo patiekti po dvi dienas trukusių neramumų Sao Paulo mieste.

Kraštutinis kapitalizmas, niekieno nekontroliuojamas - išsigimsta. Tai ypatingai akivaizdu P. Amerikos kraštuose. Reformos turi būti kuo skubiausiai suprastos ir prastos, vien ginklai nieko nepakeis.

WALESA NUOLAT SEKAMAS POLICIJOS

Walesai vykstant iš Gdanskio į Varšavą padėti vainiką minint geto sukilimo 40 metų sukaktį, jo automobilis buvo sustabdytas ant greitkelio policijos pareigūnų. Jis buvo suimtas ir apklausinėjamas. Paleistas, jis pareiškė, kad į policijos klausimus neatsakinėjo.

Artimas Walesos draugas ir patarėjas kleb. H. Jan-kowski, kartu su kitais dviem jį lydėjusiais asmenimis taip pat buvo sulaikytas, važiuojant jiems automobiliu ir trumpai suimtas.

Jų visų suėmimai buvo paliudyti amerikiečių televizijos darbuotojų, kurie vyko į Varšavą.

IŠDRISO SIŪLYTI PAGERINIMUS

Maskvos burmistras išdriso viešai pakritikuoti šio didmiesčio aptarnavimą pat buvo sulaikytas, važiuojant jiems automobiliu ir trumpai suimtas. Jų visų suėmimai buvo paliudyti amerikiečių televizijos darbuotojų, kurie vyko į Varšavą.

yra už tai atsakingi.

Kaip žinoma, specialiose krautuvėse, skirtose tik partijos išrinktiesiems, tokio pagrindinių prekių trūkumo nepastebėta ir ten jokių klaidų neįvyko.

QUEBEC'O BIUDŽETAS BUS PASKELBTAS VĖLIAU

Nors Quebec'o provincijos finansų ministeris J. Parizeau pažadėjo paskelbti biudžetą šios savaitės pabaigoje, bet savo nuomonę pakeitė. Nutarė laukti federalinio biudžeto paskelbimo ir tik po to, turbūt gegužės mėnesį, paskelbti savąjį.

Spėjama, kad Quebec'o vyriausybės deficitas pasieks 3.5 milijonų dolerių sumą šiais metais.

BALTIEČIAI IR VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS ATSTOVAI PAGERBĖ DR. OTTO VON HABSBERG

Berods visuose lietuviškuose laikraščiuose buvo rašyta, kad EP (Europos Parlamentas) buvo įtraukęs į savo dienotvarkę ir Pabaltijo klausimą.

Pagrindą šiam klausimui įnešti į dienotvarkę davė 45-rių pabaltiečių kreipimasis į viešąją pasaulio opiniją, 23-čio rugpjūčio 1979 metais, ryšium su gėdinga Moiotovo - Ribbentropo pakto sukaktim - 40-mečio.

EP, susidomėjęs šiuo memorandumu (taip pavadintas minėtas kreipimasis), nagrinėjo Pabaltijo klausimą. Buvo pasmerktas tuometinis Vokietijos Reicho ir Sov. Sąjungos gėdingas sandėris ir kreiptasi į SNO Dekolonizacijos Komitetą.

Šio, pabaltiečiams draugiško gesto organizatorius, įnešęs Pabaltijo klausimą į dienotvarkę, yra EP narys, dr. Otto von Habsburg. Jis ir toliau rūpinasi, kad šis klausimas nebūtų pamirštas.

Europos parlamentarui Otto von Habsburg nesenai teko kita garbė: kovo mėn. 18 d. Moenchengladbacho mieste, senojo benediktinų rūmuose, kur dabar talpinasi miesto rotušė, dr. von Habsburg'ui buvo iškilmingai įteikta Benedikto premija. Šią premiją atžymimi žmonės ypatingai nusipelnę tradicijų ir papročių puoselėjime. Tarp kitko, dr. von Habsburg yra pareiškęs savo gilų susirūpinimą Pabaltijo kraštais, kur jam - šalia politinių motyvų - nerimą kelia tautų rusinimas, ypač religinių - tautinių papročių sistematiškas ardimas.

Už jo rūpestį ir dėmesį etninėms grupėms bei jų tradicijoms, jis ir buvo pristatytas kandidatui šiai premijai gauti.

EUROPOS PARLAMENTARAI NEPAMIRŠTA PABALTIJOS. Nuotraukoje iš kairės: P. Partel ir p. Reisenberg'as - estai; laureatas - dr. Otto von Habsburg'as ir lietuvių - Aldona Gumuliuskas. Latvių atstovas I. Saberts dėl sveikatos negalėjo dalyvauti, todėl jų dovaną įteikė R. Gumuliuskas. Nuotr. Rimantas Gumuliuskas

Už jo aukščiau suminėti iniciatyvą Europos Parlamente, pabaltiečių atstovai lietuviai, latviai ir estai atsilankė šio jo apdovanojimo proga Lietuviai įteikė tautinę juostą, estai staltiesę o latviai - monetų kolekciją. Visiems šios šventės dalyviams buvo išdalinta "45-rių Memorandumo" kopija.

Aukštinį Benedikto medalį su mėlynu kaspinu laureatas sakėsi supratęs ir kaip tolimą įpareigojimą rūpintis

nacionaliniais papročiais ir tradicijų savitumu. Šventines kalbas sakė miesto burmistras Balcenius ir EP viceprezidentas dr. Klepsch.

Po iškilnių, jau grįžęs į namus, dr. O. von Habsburg atsiuntė šių eilučių autoriui padėkos laišką, kuriame jis tarp kitko rašo: "...aš esu Jums dėkingas už nepaprastai prasmingą dovaną. Užtikrinu Jus, kad ir toliau galėte manimi pasikliauti, ir, jei nepailstamai reikalausime

savo teisių - mūsų svajones išsipildys, anksčiau, ar vėliau". Šventę aprašė ir vokiečių spauda.

Rimantas Gumuliuskas (VLJS - sekretorius).

PEN KLUBO SARAŠE SEPTYNI LIETUVIAI

PEN Klubas kalijamųjų rašytojų pasaylyje saraše mini 7 sovietų suimtus lietuvius: G. Iešmantą, P. Pečeliūną, V. Petkų, V. Skuodį, A. Statkevičių, A. Terlecką ir Juliją Sasnauską. Miekanti Ju-

II PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

1983 m. birželio 26 - liepos 2 d.d.

Rengia PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636, U.S.A.

II-jų PLSŽ-nių LEDO RITULIO VARŽYBOS

II-jų PLSŽ-nių Ledo Ritulio Varžybos įvyks 1983 m. gegužės mėn. 14-15 d.d., Centennial Arena, Etobicoke, Ont. (Toronto priemiestis).

II-jų PLSŽ-nių Komiteto ir ŠALFASS-gos Ledo Ritulio Komiteto pavedimu varžybas vykdė Toronto Lietuvių Ledo Ritulio Klubas.

Varžybos vyks tik vienoje vyrų klasėje. Dalyvavimas yra atviras visų kraštų lietuvių komandoms, atatinkančioms šių žaidynių nuostatų reikalavimus ir atlikusioms dalyvių registraciją pagal nustatytą tvarką.

Pagal š. m. kovo 10 d. pasibaigusios preliminarinės registracijos duomenis, pageidavimą dalyvauti pareiškė šie vienetai: Toronto Lietuvių Ledo Ritulio Klubas, (2 komandos), Hamiltono LSK Kovas, Detroito LSK Kovas (2 komandos), Bostono LSK Grandis, Chicagos Ledo Ritulio Komanda Lituanica (Liths) ir Montrelio LSK Taurus.

Varžybų pravedimo būdas bus nustatytas po galutinės dalyvių registracijos ir priklausys nuo komandų skaičiaus.

Pirmų trijų vietų laimėtojai bus apdovanoti II-jų PLSŽ-nių aukso, sidabro ir bronzos medaliais ir diplomais.

Galutinė dalyvių registracija atliekama iki 1983 m. balandžio 20 d., pas varžybų vadovą Rimą Kuliavą, šiuo adresu:

Rimas Kuliavas, 297 Kennedy, Toronto, Ont. M6P 3C4. Tel. (416)-766-2996.

Smulkios informacijos yra praneštos visiems preliminarinę registraciją atlikusiems vienetais. Preliminarinės registracijos neatlikusios komandos, norinčios žaidynėse dalyvauti, turi neatidėliojant kreiptis į Rimą Kuliavą.

Tolimesnės informacijos, kaip varžybų pravedimo sistema, tvarkaraštis, adresai ir t. t., bus pranešta po galutinės dalyvių registracijos visoms užsiregistruvusioms komandoms.

II-jų PLSŽ-nių K-to
LEDO RITULIO SEKCIJA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumerata kainu Kanadoje - \$ 14 0
Rėmėjo - \$ 20

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

ISPJUDINGAI PAMINĖTA
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
75 METŲ SUKAKTIS

Šv. Kazimiero- seniausios lietuvių parapijos Kanadoje 75 m. sukaktis buvo įspūdin - gai paminėta Montrealyje.

Iškilmės, koncertas ir ba - lius sutraukė pilnas sales svečių, pagerbiant kelias kartas lietuvių globojusią pa - rapiją.

Šis minėjimas bus aprašy - tas ateinančiame "NL" nr.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS 1983 m.

Vidury iš kairės į dešinę: Mlle. Genevieve Massicotte, vargonininkė, kun. Maurice Milox, vedė - jas - dirigentas, kleb. Stasys Šileika, Elena McNamara, pirmininkė. Nuotr. Tony's Photo Studio

PRISIMENANT „AUSZRĄ“

Kadaise, dypukinėje gadynėje, juokdavomės, kai pa - skaitydavome amerikietiškus lietuvių laikraščius. Viso - kie pasikalbėjimai Maikio su Paikiu, skelbimai apie ren - tuojamus fletus su dubelrumais bei kičonais ir karpetais, arba apie plamberius, kurie sufiksina paipus ir dreinas, o taip pat gaunamas resytes ir mokamus didelius teksus , mus stebindavo. Kaip galima šitaip "lietuviškai" kalbėti?

Šiandien gal geriau prisimintina mūsų patarlė: "Juo - kiasi puodas, kad katilas juodas". Taigi. Mes: inteligentai, intelektualai, šviesuoliai, akademikai, baigę bent jau gim - nazijas, išprusę bei apsitrynę, vos po keliasdešimt iše - vijos metų, kalbame jau panašiai.

Kas gi atsitiko? Ir kas šiandien, AUŠROS metais, te - bevyksta? Pasirodo, tų mūsų apsišvietėlių būta tamses - nių už paprastuosius mūsų seseris ir brolius, kurie daž - niausiai iš vargo atvyko į šias aukso lapų ir pieno upių šalis. Tiesą sakant, jie ilgiau ir atkakliau išlaikė kasdie - niame gyvenime lietuvišką žodį ir dainą negu mes. Pa - sirodo, kad gana greitai mūsų švari lietuviška kalba iš - blėsta po visokių tosterių, fiurkotų, floridų ar bermiudų vakėsenų ir sočios kasdienybės steikų rūpesčių. "Brole - li, rek kombiniuot, ketap nier gyvenima," mane dar senais tremties ir išeivijos laikais Vokietijoje švietė žemaitis iš vidurio kaimo, bet - pirmaeilis spekuliantas.

Mes ir "tebekombinuojame", gerbiamas daktare Jo - nai Basanavičiaus. Jei pakiltumei, Tamsta, dabar iš kapo ir pabūtumei valandėlę naujųjų lietuvių piniguočių bei po - litikierių tarpe, mirtumei vėl, kad galėtum kiek įmanoma greičiau grįžti į savo svajonių Lietuvą ir kapą. Kažin ar benorėtumei leisti kažkokią AUSZRĄ, jei pabūvotum re - dakelių patalpose, pasiklausytum spaudos "kritikų", ku - riems jau nebėra ko skaityti lietuviškuose laikraščiuose.

Atsimenu, lyg pro rūkus, kaip, būdamas pirmajame skyriuje,ėjau Vasario Šešioliktąją į Mažeikių parapijos bažnyčią mokyklos rikiuotėje, suspaudęs šalančiais pirš - tais mažą tautinę vėliavėlę, perrištą juodu gedulo kaspinu. Tą dieną buvo miręs dr. Jonas Basanavičius, Lietuvos patriarchas, jos atgimimo tėvas ir AUŠROS leidėjas. Pri - simenu tą šaltą žiemos rytmetį ir mokytojos žodžius...

Kai šiandien girdim garsiai kalbančius apie taip la - bai mylimą lietuvišką žodį, o apsisukus vėl pasinerian - čius ligi viršugalvio į aptarmenhauzus, fainus dylus, fiur - ničerius bei kitokias terminologijas ir labai skubiai ne - riančius lauk, kai pasirodo koks nors nelemtas spaudos platintojas arba aukų rinkėjas, nyku ir liūdna darosi šia - me plačių galimybių krašte.

Esama ir tokių, kurie pageidauja vis kažko nepaprasto lietuviškuose laikraščiuose, bet smulkiau užklausus, nuo - širdžiai pasisako, kad tik vietinės žinėlės įdomu, o šiaip - tik pavadinimus paskaito. Tad kaip galima išlaikyti vi - siems čia esantiems turtingesnį žodyną ir švaresnę lietu - vių kalbą ir neapkrauti jos barbarizmais? Gal gi reikė - tų naujos a u š r o s...

Henrikas N a g y s

Dr. Jonas Basanavičius

vo kalbama apie krašto praeitį, - vartotas Vakarų Rusi - jos terminas. Žinoma, Lietuvos ir Lietuvos didžiosios kunigaikštijos vardai išnyko politiniais sumetimais.

Kaip panašiai tokiais atvejais atsitinka, politikai į tal - ką atėjo istorijos mokslas. Net du žymūs Peterburgo is - torikai - N.G. Ustrialovas ir M. Kojalovičius - rašė to - kius veikalus, kuriais Lietuvos didžiąją kunigaikštiją sten - gėsi paversti Vakarų Rusija, įrodyti, kad ji iš pat pradžių buvo rusiška.

Mūsų aušrininkams labiau buvo žinomi ir juos neigia - mai paveikė rusų istorikai, rašę Kijeve ir Vilniuje. Iš ki - jeviečių aušrininkams J. Šliūpui, Maironiui, daugiau buvo žinomas ir įtakos turėjo V. B. Antanovičius /sakoma, ki - lęs iš lenkų bajorų/. Jis 1878 m. išleido Lietuvos didžio - sios kunigaikštijos istoriją iki Algirdo mirties. Anais lai - kais tai buvo bene pirmoji mokslinė istorija. Šis isto - rikas pirmiausia mokėjo kritiškai atrinkti rusiškus šal - tinius ir išvadas pagrįsti patikimais duomenimis, kiek ši - tai leido padaryti anuometinis šaltinių kritikos lygis. Ta - čiau nei jis neišvengė ano laiko bendros prorusiškos ten - dencijos galbūt ir todėl, kad disertaciją buvo apgynęs Ki - jevo universitete, - visur pabrėžė pirmaujančią rusų reikš - mę senoje Lietuvos valstybėje.

Vilniuje prorusišką istoriografiją puoselėjo 1864 m . įkurta Archeologijos komisija. Ji turėjo tikslą leisti ir tirti senovės aktus. Jos leidiniai - diletantiskai spaudai parengti, aiškios prorusiškos tendencijos daugiausia ru - siškų įstaigų, cerkvių, stačiatikių vienuolynų aktai. Toje komisijoje dirbęs vilnietis rusas Batiuškovas išleido vei - kalą "Bielorussija i Litva", kur Lietuvos didžiąją kuni - gaikštiją paverė rusiška valstybe.

Kaip ta prorusišką istoriją lietuviams buvo brukama net iki I Pasaulinio karo, esu pats patyręs. Rusų istori - jos vadovėlis, kuriuo buvo naudotasi mūsų vidurinėje mo - kykloje, buvo parašytas vieno Vilniaus rusų gimnazijos mokytojo Turcevičiaus. Vadovėlis skirtas Šiaurės vaka - rų krašto mokykloms, tad apie to krašto praeitį daugiau - sia ir kalbėta. Tik jis taip gudriai buvo parašytas, kad net išvengta paminėti tame krašte kadaise buvusią Lietuvos didžiąją kunigaikštiją, kur viešpatavę lietuviai valdovai. Taip uoliai ir sąžiningai klastota visa praeitis ir "įrody - ta", kad čia nuo senų laikų buvęs "rusiškas kraštas - va - karų Rusija". Šitaip mes buvome įtikinti. Aš iš tos is - torijos nieko nesužinojau apie Lietuvos praeitį.

Štai su kokia rusiška istoriografija susidūrė mūsų aušrininkai.

Kitas ir dar didesnis iššūkis mūsų istorikams aušri - ninkams buvo susipynusi Lietuvos- Lenkijos praeitis. Jiems reikėjo pasipriešinti lenkams apskritai ir ypač jų istorijoje įsigalėjusiai kryptčiai, kur Lietuva laikyta bent

politiškai Lenkijos dalimi ir įtraukta į Lenkijos istoriją. Bendra Lietuvos- Lenkijos praeitis, kai Lietuva krikštu ir visokiomis unijomis iš dalies buvo įjungta į Lenkijos istoriją, buvo pagrindas lenkams Lietuvos istoriją suly - dinti su savąja.

Tiesa, politiškai Lietuva nebuvo visai įsijungusi į Lenkiją. Iki pat padalijimų sujungta su Lenkija ji išliko atskiras politinis vienetas. Abi sudarė politinį junginį - Žečpospolitą, taigi - bendrą respubliką. Per politinį bend - ravimą lenkų ir lietuvių tautos neišvengiamai artėjo kul - tūriškai ir visuomeniškai. Šitaip vakarietiška kultūra per Lenkiją smelkėsi į Lietuvą. Buvusi pagoniškoji Lietuva buvo tabula rasa tai krikščioniškai Vakarų kultūrai, todėl ji be kliūčių galėjo leisti vis gilesnes šaknis Lietuvoje. Kadangi ta vakarietiška kultūra ėjo iš Lenkijos ir lenkų dvasiškių ir šiaip kolonistų nešama, krikščioninama Lie - tuva lenkėjo.

/ bus daugiau /

IŠ MŪSŲ ISTORIJOS

LIETUVOS EKSPANSIJA į rytus jau buvo prasidėjusi dar prieš Mindaugą. Naudodamiesi artimųjų Rusijos žė - mių susilpnėjimu, dar keliasdešimt metų prieš totorių pasirodymą, lietuviai buvo pradėję pastoviai veržtis ry - tų link. Gardino žemė su artimiausiomis pilimis buvo pradinis laimikis. Užimdamas Nemuno kairėje porą Lie - tuvų artimiausių krivaičių sričių šituo keliu ėjo Mindaug - as.

Savo palikuoniams jis nurodė ekspansijos kryptį, ku - ri pastoviai buvo palaikoma du šimtmečius. Iš Juodojoje Rusijoje užimtų sričių Mindaugas pasilaikė Slanimą ir Valkaviską, o sūnui Vaišvilui atidavė Naugarduką. Esą dėl pralieto kraujo sąžinės kamuojamas, Vaišvilkas prie - mē graikišką krikštą, prie Nemuno "tarp Lietuvos ir Naugarduko" pasistatė vienuolyną ir ten atgallavo.

/Prof. Br. Ivinskis-L.K.M.A.

Met. I t/

LIETUVIAI GERAI TVARKOSI FLORIDOJE

Į šilto klimato, amžinai žaliuojantį kraštą ir lietu - viai, daugiausia pensininkai, traukia, gabenasi, kaip iš JAV, taip ir Kanados šaltes - nio klimato, sukių žemių provincijų. Taip čia Flori - doje nuo amžiaus sušalusius kaulus šildo karštoje saulėje, maudosi sūriame vandenyje ir lietuviai. Abu Floridos pu - siasalio pakraščiai jais už - pildyti. Beveik kiekvienoje Floridos vasarvietėje iš Ry - tų ir Vakarų rasi isikūrusius lietuvius, kurie jau nebėra grįžti į sniego karalystes. "Bijo" šalios, snieguotos žiemos.

Didžiosios JAV lietuvių kolonijos nustojo nemažai buv. žymių visuomenės veikė - jų ir sąžiningų aukotojų pa - rapijoms, lietuviškai veiklai. Visi nori ilgiau, patogiau gy - venti. Nemažas skaičius iš "šaltų kraštų" atvyksta į Flori - dos vasarvietes per žiemą pasišildyti saulėje, pasima - dyti sūriame vandenyje. Gal tai ir išeina į sveikatą, pail - gina amžių. Kas žino? Gal ir taip, gal ir ne?...

Miami ir St. Petersburgo vasarvietėse daugiausia gy - venamie lietuvių. Sakoma, jau

ten esą po porą ar daugiau tūkstančių. Statistika nesu - vėsta.

Abi vasarvietės turi lietu - viškų klubus, kur kas sek - madienį vietiniai ir svečiai susirenka, pavalgo, pasikal - ba, pašoka, meninės progra - mas suruošia. Išmesti iš gimtųjų namų, ten pasijurta lyg namie, lyg Lietuvoje. Su - sitinka su seniai matytais pažįstamais. Savi savais lieka. Lietuviai kritiški, bet tai yra nesvarbu. Dauguma virš 65 - 70 metų, tai visko gerai ir neatsimena iš praeities laikų. Visų visos kalbos sukasi tik apie praeitį, "kaip ten buvo Lietuvoje",... Kaip dabar yra....

Miami klubui šįmet vado - vauja buv. mokytoja Sofija Markevičiūtė-Šeputienė, vyr. direktoriumi yra žurnalistas Paulius Leonas. Ten sezo - no metu kas sekmadienį vyksta pobūviai, kartais bū - na įdomios meninės progra - mos, metinės šventės, minė - jimai, būna ir šokiai. Pen - sininkams ir svečiams ma - lonu ten dalyvauti. Pavalgo gerus pietus, susitinka pažįstamus, tuo ir lietuvių bei pasitarnauja. J.K.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ?
JOSE RASI IR GROŽIO, JUMORO IR ĮSMINTIES!

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LAIŠKAS DRAUGUI STALINUI

PRIERAŠAS PRIE "VSIO TEČIOT"

Vienas Dievas težino, kiek buvo Stalinui gyvam esant ir tuoj pat po jo mirties prirašyta jam visokių liaupsų - eilėraščių, odžių, giesmių ir kitokios rašliavos, dažnai pavadintos "laišku draugui Stalinui" vardu. Yra tikriau - siai visa tai sužymėta bibliografijose, sąrašuose, antologijose.

Kažin, tačiau, ar žmonėms pažįstami kitokio pobūdžio laiškai diktatoriui - būtent tie, kuriuose žmonės prašė gėlėti artimuosius ar pagerinti jų klaidų padėtį. Atsitiktinumo dėka, vienas tokių laiškų mums žinomas. Jį aptiko Smolensko partijos archyve. Kažkoku stebuklu, ar - tinantis vokiečiams, to archyvo nespėjo sudeginti. Vokiečiai atsirinko apie 500 bylų /arti 200.000 puslapių/ ir juos pasiuntė tyrinėjimams Vokietijon. Čia 1945 m. tie dokumentai pateko į amerikiečių rankas ir šiuo metu randasi JAV-se., Federal Archives Center. Tai turbūt vienini tėliai autentiški dokumentai apie sovietinę buitį, prieina - mi vakariečiams.

/laiškas/ -

Drauge Stalinai,

Aš noriu tau rašyti apie klaidas, kuriomis mes, pa - prasti žmonės vadinam tavo manifestus. Mes sodiečiai - viso trylika šeimų - įstojom į kolchozą statyti socializmo mūsų šalyje. Kai mes stojom kolchozan, mes priėmėm visą tvarką ir visą kitą, ir taip gyvenom kurį laiką, bet , va, tu mums siunti kitą įsaką. Žinai, mes kaimiečiai nieko nesumetam. Naujam įsake pasakyta, kad jei viena šeima turi dvi karves, tai ji turi vieną kolektyvizuoti, o kitą pasilaikyti. Vadinasi tu, kuris parašei šį įsaką, turėjai pagalvoti minutę, ką rašai. Kolchozuose yra dviejų asmenų šeimos, kitos - aštuonių, vadinasi, jei viena karvė šei - mai, tu pats matai, kuri šeima turės viską, ko jai reikia ir kuri bus bėdoje. Įsake pasakyta paskui, kad reikia vi - są žemę sudėti krūvon, čia irgi klausukas, kaip reikės padalinti pašarą tarp tų, kurie turi vieną karvę ir tų, kurie neturi; kaip bebūtų, niekad nebus pakankamai pašaro, apie tai įsake irgi nepagalvota. Paskui pasakyta įsake duoti kiekvienam asmeniui penkiolika arų daržui. Aštuonių žmonių šeimai tai pusantro hektaro, ji negalės iš viso to ploto pasidaryti daržo; ji augins bulves, o tam reikia mėšlo, tuo tarpu, kai mėšlas bus daržams ir jo neliks kolektyvinei žemei, vadinasi, šis klausimas taip pat nesutvarkytas.

Pats, kuris neturi ką veikti Kremliuje, varai tuos manifestus nepagalvojęs kaip reikiant apie dalykus. Užuo - ršęs tuos manifestus, geriau įstotumei į kolchozą ir pats ten pagyventum, ir gautum kiek supratimo, tada ir galėtum varyti tuos savo manifestus. Kitaip nuo to, kurį pavarei Viazmos rajone, jau dešimt kolchozų nuėjo į priekais. Vadinasi, drauge Stalinai, jei neturi ką veikti, sėdėk savo fo - telyje, valgyk, kadangi tave maitina, bet nevaryk kas sa - vaię po manifestą.

Draugai, duokit paskaityti šį laišką Stalinui pačiam!

1930 m. kovo m. 2 d.

A. M. Stroganov,

komunistas.

/ Vertė A. Ž. /

PIRMASIS DISIDENTAS - VIKTORAS KRAVČENKO

Tuo metu, kai "Nepriklausomoj Lietuvoj" buvo spausdinamas V. Grossman "Viskas praeina" teksto vertimas, angliškoji spauda paskelbė, jog ukrainiečiai prisiminė savo tautos genocidą. Kodėl taip vėlai? Nejaugi Vakari nieko apie tai nežinojo? Būtų juokinga galvoti, kad ne. Diplomatai, mokslininkai, žurnalistai žinojo, bet ty l e j o. Tačiau 1946 metais pasirodo Viktoro K r a v č e n k o knyga AŠ PASIRINKAU LAISVĘ, nuskambėjusi per visą pasaulį. Joje poroje skyrelių kalbama apie Ukrainos badą.

Komunistų agentams ir salioniniams bolševikams prireikė tą knygą apšmeižti. Kaip paprastai šaukiamasi argumentų, kad aprašyti faktai nėra "autentiški". Čia pat buvo prikišamas kitas prasimanymas. Būtent - kad Kravčenko knygą suredėgavo amerikiečių kontražvalgyba. Iš - kyla vadinamoji Kravčenkos byla Paryžiuje. Šaukiami liudininkai, kurie hematant visai čia pat sudirbami. Visa tai tik sumaišo visuomenės nuomonę. Pamažėli knyga pamirštama. Nusivylęs Kravčenko nusižudo po 20 metų - (1966 m.) VISKAS PRAEINA. A. Ž.

DIDŽIAUSIAS XX AMŽIAUS IŠRADIMAS - KOMPIUTERIS

P. Indreika

Pažvelgus į įvairių išradimų istoriją, dažnai surasime nusiskundimų, kad tarimieji išradėjai nevisada buvo pagerbti ir jiems suteikta priklausanti garbė. Ryškų pavyzdį turime iš italų mokslininko gyvenimo Galileo, kuris pirmasis nukreipė teleskopą į planetas ir užtikio Jupiterio planetos palydovus mėnulius. Galileo sudarė metodą gamtos reiškinių geresniam pažinimui, atlikdamas nevien astronominius tyrimus ir stebėjimus, bet kartu padėjo pamatus mechanikai ir kitoms mokslo šakoms. Už laikymąsi Koperniko pažiūrų, kad žemė sukasi apie saulę (kas tuo laikiniam Europos valdovams ir Katalikų Bažnyčios vadovybei atrodė priešinga nusistovėjusiam mokymui, remiantis senovės gudriaisiais filosofais, ypač graikų Aristoteliu ir kt.), Galileo buvo apskustas inkvizicijos teismui, jo raštai indeksuoti, o jis pats popiežiaus Povo V izoliuotas nuo visuomenės. Todėl prieš mirtį jis susaršino neveltui išsireiškė: "Kiti mane apiplėšė ir pasisavino ne jiems priklausančią garbę".

Maždaug tokia padėtis yra ir dėl kompiuterio - skaitytuvo, kuris laikomas XX amžiaus didžiausiu išradimu. Kompiuteris yra ne kas kitas, kaip elektroninis instrumentas, kuris mechanškai gali atlikti sudėtingas kalkuliacijas ir per trumpą laiką duoti atsakymą į komplikotas problemas. Dėl greito ir tiksiaus atsakymo į jam pateiktą 1983.IV. 21

PAVASARIS - Medžio plėšinsys, Juozo Siaučiulio

KINIJOJE PASTEBIMA PAŽANGA

Kad Kinijoje gyvenimas iš lėto kinta - galima paste - bėti iš tokių paprastų reiškinių, kaip kad dekoratyvinių vitrinų atsiradimas, kurios reklamuoja prekes! Pekingė, Wangfuing gatvė pasižymi vitrina, kurioje iškabinti madingi drabužiai, sukurti madų piešėjų. Dar prieš 10 metų toks vitrinės langas būtų sudaužytas Mao kultūrinės revoliucijos pasekėjų per kelias minutes. Po maoistinio laikotarpio, gyventojai po truputį atgauna teisę ir šiek tiek galimybes įsigyti kad ir laikrodėlį. Didelės žmonių eilės matomos nuolat stovinėjančios prie krautuvų, kur galima nusipirkti laikroduką.

1982 m. netgi 4 milijonai šeimų galėjo įsigyti televizijos aparatą ir skalbimo mašiną įsigijo apie 1 mil. šeimų /Kinijoje yra 200 milijonų šeimų/. Trys labiausiai trokštami daiktai prieš Mao buvo - laikrodis, radijas ir siuvimo mašina. Dabar - televizija, šaldytuvas ir miegamąjo kambario baldai. Kiniečiai naudojami įvairiomis susisiekimo priemonėmis. Populiariausia - ir reikia pripažinti, sveikiausia - yra dviratis, kurį daugumas gali įsigyti. Automobilio privatus asmuo neturi ir nepajėgtų, jeigu ir būtų galima, įsigyti. Krašte trūksta labai pastebimai mėsos, cukraus ir medvilnės.

Gyventojų apsipirkimas irgi sumodernėjo. Jau atsiranda krautuvės, kuriose galima gauti iki 256 rūšių produktų. Tai didelė pažanga, nes iki dabar vidutinis kinietis turėjo valandas prastovėti vienoje vietoje, kad gautų kopūstų, kitoje - ropių, ir pan.

Reklama Pekingo gatvėje

klausimą, kompiuteris tapo nepamainomu įrankiu pramonėje, prekyboje, moksle, aviacijoje ir kitose gyvenimo srityse. Kompiuteris negali galvoti, bet jis elektroniniais impulsais atlieka mechaninius veiksmus daug greičiau, negu protingasis žmogus.

Įvairių mokslininkų ir matematikų idėjos ir jėgų suspyrimas, kad palengvinus sau darbą, privedė prie mechaninio aparato išradimo. Jau 1642 m. prancūzų filosofas ir matematikas Blaise Pascal (1623-1662) sukonstruktavo mechaninį aparatą, kuris galėjo atlikti aritmetinius veiksmus daug greičiau negu žmogus. Anglų matematikas Ch. Babbage (1792-1871) sudarė logaritmų lenteles ir parašė veikalą - "Economy of manufactures and Machinery", kuris populiariau žinomas "Himbų mašinai", iškeliant reikšmę, kurios pakeičia žmonių darbą perdirdamos žaliavą į galutinį produktą. Žinome, kad didžiausią akstiną produkcijos padidėjimui ir davė visa eilė naujų techniškių išradimų. Tačiau Ch. Babbage gyventam laikotarpyje technologija dar nebuvo tiek pažengusi, kad būtų galėjusi suteikti precizines dalis jo idėjų realizavimui.

Suradus elektromagnetinę indukciją, prasideda elektros pritaikymas gyvenimui ir elektrotechnikos mokslo raida: elektros jėga varomos mašinos ir kt., kas sudarė pagrindą ir kompiuterio išradimui.

Dvidešimtame amžiuje, mokslui pažengus, pasikeitė mokslininkų pažiūra į medžiagos prigimtį. Žinomi 92 elementai, mokslininkų nuomone, tapo panašūs viens į kitą, tik skyrėsi elektronų skaičiumi, kurie skrieja apie elemento branduolį - atomą panašiai, kaip planetos apie saulę. Elektronų atradimas vedė tiesioginiai ir prie kompiuterio išradimo.

algimanto skiltis

PASIJUOKIME KARTU

Dėl Barboros Radvilaitės žemiškųjų palaikų likimo, kolkas ramiai /norėtųsi tuo tikėti / besilisinčių Vilniaus Katedros rūsyje, kilo toks lyg ir sąmyšis išeivijoje, kuris neliko nepastebėtas ir sovietinamos Lietuvos spaudoje. Vadinasi, tegu ir siaurokoje plėtmėje, bet lyg ir vyksta šio toks žodinis "bendravimas" tarp abiejų pusių...

Laiku ar ne laiku, vietoje ar visai ne vietoje, Prancūzijos lenkų leidžiamas žurnalas "Kultūra" prabilo apie lenkų patriotų pastangas /faktinai, kaip ir tikrą reikala/ Barboros Radvilaitės sarkofagą perkelti iš Vilniaus Krokuvo, reiškia, tenai amžinybėje bemiegančio jos vyro pašonėje.

Turbūt visai normalu laukti, kad išeivių širdys ir protai beveik visada yra ypatingai jautrūs įvairiems simboliams, surištiems su patriotizmu. Panašiai nutiko ir su Barboros Radvilaitės misterija. Kažkaip labai lengvai buvo patikėta lenkiškąja informacija /ar tai pirmas kartas, kai lenkai sąmoningai ar ne, suklaidina lietuvius? / ir sukeltas toks lyg ir graudus, beveik širdį verias triukšmelis, sutikęs gal net ir nuoširdžios šypsenos Vilniaus įstaigų autoritetiniuose sluogsnuose. Apie tai, su tam tikru pasiskandinimu mus informavo "Gimtas Kraštas", kuris šiaip jau skirtas daugiau nostalgijai, nepaliekant, aišku, ir visų rūšių propagandinių motyvų nuošaliai.

Tiesa, lenkiškoji "Kultūra" nekartą gyrėsi ir tvirtino, kad turi rimtus ir patikimus informatorius Lenkijoje, bet ir tie šaltiniai, atrodo, kai kada būna apdžiuvę ar net ir visiškai sausi. Turbūt ir Barboros Radvilaitės palaikų "repatriacija" ar išvietinimas ir priklausytų tai kategorijai - gal sujaudinti jautresnius, gal sukelti mažą sąmyšį tiek lenkiškoje, tiek ir lietuviškoje opinijoje. Žinoma, žaidimas patriotinių motyvų skalėje įprastų normų ribose nėra nei padorus, nei sveikintinas veiksmas. Tokia medžiaga gal labiau tinka "prima aprilias" šposams. Kalbant apie juos, tenka prisipažinti, kad išeivija jau kartą buvo pagauta ant tos meškerėlės, nors jūmoros kablukas tuo kart ten buvo skirtas be jokių pikty intencijų sa - vai, vidaus rinkai. Prieš keletą metų, balandžio 1 d. proga "Literatūra ir Menas" buvo paskelbęs, kad anykštėnų Puntukas bus perkeltas kiton vieton. Žinia buvo įdėta ne kur juokų skyriuje, bet normalioje ir reguliarioje laikraščio skiltyje. Sako, Lietuvoje skaitytojai tik nusišypsos, perskaitys apie tokį sumanymą. Išeivijoje, kur jūmoros dar ne taip dažnai laikomas rimta dorybe, anoji žinia buvo sutikta kaip tikras faktas, su pasipiktinimu. Šiemetinė balandžio pirmoji jau praėjo. Ar anos pusės "šposininkai" vėl paruosė ką nors ne vien tik savųjų, bet ir iš - eivijos vartojimui - konsumpcijai?

Na, geriau būti atsargiems.

APIE BARBORĄ RADVILAITĘ

Barbora Radvilaitė buvo Žygimanto Augusto antroji žmona/pirmoji buvo mirusi/. 1538 m. ji buvo ištėkėjusi už Trakų vaivados Stanislovo Goštauto, bet 1542 m. jis mirė, nepalikęs palikuonių.

Žygimantas Augustas Barborą Radvilaitę vedė slapta, nes toms vedyboms labai priešinosi karalienė Bona, jo motina ir ypatingai Lenkijos didikai ir dvasiški, nesutikdami jos karūnuoti. Po ilgus metus trukusių politinių derybų, Barborai Radvilaitė susirgus, galų gale įvyko persilaužimas ir 1550 m. Lietuvos Didžioji Kunigaikštienė gavo ir Lenkijos karūną.

Dėl jos ligos sklido įvairūs spėliojimai. Vieni tvirtino, kad serganti vėžiu, kiti, kad pavydi karalienė Bona ją nunuodijusi. Prieš mirtį, pakėlus didelių nemalonumų Lenkijoje, Barbora Radvilaitė pareiškė, kad nenorinti būti palaidota Lenkijoje, bet Lietuvoje. Žygimantas Augustas ją palaidojo Vilniaus katedros koplyčioje. Jos palaikai buvo surasti šios katedros požemiuose 1931 m.

1930 m. Amerikos inžinier, Vannevar Bush sukonstravo "elektroninę" mašiną, bet prie kompiuterio išradimo tebuvo pažengta tik 1939 metais.

Kitas Amerikos matematikas - John V. Atanasoff - jau prasidėjus II Pasauliniam Karui, buvo išradęs elektroniniais impulsais paremtą mašiną, kuri labai daug padėjo teisingai apskaičiuoti mėtomų bombų ir artilerijos sviedinių trajektoriją ir išspręsti ištisą eilę kitų karinių problemų. Karui pasibaigus, jo išradimas buvo lyg primirštas, nes jis buvo mažai išpopuliarintas, kaip jis pats sako: "Norint išgarsėti reikalingas nemažas triukšmas, o į tai aš mažiausiai kreipiau dėmesio". Atanasoff kaltina, kad jo idėjomis pasinaudojo du Pensilvanijos universiteto mokslininkai: dr. John W. Mauchly ir dr. J. Presper Eckert, kurie padarė mašiną "Eniac" (Electronic Numerical Intergrator and Computer), sveriančią net 30 tonų ir sunaudojančią tolų elektros kiekį, kad ją įjungus visada pritempdavo Philadelphia miesto vakarinę dalį. Eniac konstrukciją finansavo kariuomenės štabas, nes ji padėjo pirmosios hydrogeninės bombos išradimui apskaičiavime.

Eniac 1964 m. buvo suteiktas patentas, bet 1971 m. iškilus ginčui ir Atanasoff užprotestavus, kad aukščiau minėti mokslininkai pasinaudojo joidėjomis ir išradimu, 1973 metais teismas pripažino, kad KOMPIUTERĮ IŠRADO DOKTORAS JOHN VINCENT ATANASOFF.

Ištobulinus "Eniac", rinkoje pasirodė įvairių kompiuterio modelių žinomų vardais "Univac" ir kitais, kurie buvo pradėti masiniai gaminti ir greitai prigijo komercijoje, moksle, pramonėje ir tapo neatskiriama gyvenimo dalis, kaip TV, radijo ar telefono.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Albumas A VOICELESS SONG - "UN CHANT MUET" - lietuviškai - "NEBYLI DAINA"

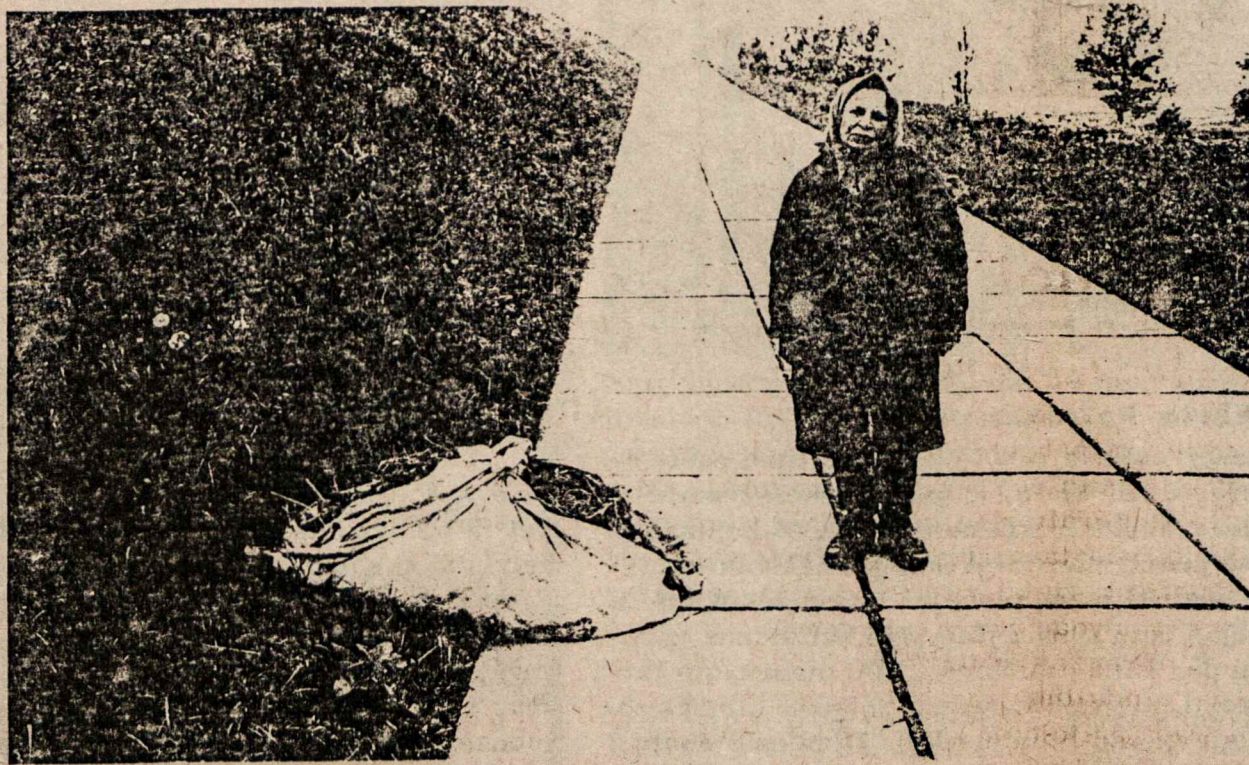
yra puikių nuotraukų knyga. Ją išleido ir atspausdino National Film Board.

Autorius John Paskievich, ukrainiečių kilmės, aplankė slavų kraštus 1980 m. ir paruošė jaudinantį, lyrišką nuotraukų rinkinį iš Jugoslavijos, Čekoslovakijos, Ukrainos, Rusijos, Lenkijos, Bulgarijos, Serbijos gyvenimo nuotraukų. Tai tyliai išreikšta meilė tiems žmonėms, kurie ten kantriai gyvena kasdieninį gyvenimą. Autorius užaugo Winnipeg'e.

A VOICELESS SONG UN CHANT MUET

PHOTOGRAPHS OF THE SLAVIC LANDS
BY JOHN PASKIEVICH

PHOTOGRAPHIES DU MONDE SLAVE
DE JOHN PASKIEVICH

INTRODUCTION BY JOSEF SKVORECKY

INTRODUCTION DE JOSEF SKVORECKY

R & ORPEN DENNYS/NATIONAL FILM BOARD OF CANADA BOOK

UN LIVRE DE LESTER & ORPEN DENNYS ET DE L'OFFICE NATIONAL DU FILM DU

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

Antroji Dalis

/ tęsinys /

Tolu-

13/71/
moje, pro miško tarpus, mus jau pasitinka mėlynas Baltijos jūros veidas, Krūtinėse pajuntam jos gaivalingą alsavimą. Prieš akis kairėje kelio pusėje, lygumos platu - moje išnyra didžiulis į Egipto piraminę panašus, buvęs lenkų tvirtovės fortas, gelžbetono, plytų ir supiltų žemių masyvas. Aplink fortą didelis plotas, išraustas, išraitytas įvairiais apkasais, stipriai įtvirtintais kulkosvaidžių lizdais, požeminiais, gerai užmaskuotais bunkeriais, plačiais dviejų eilių prieštankiniais grioviais. Forto viršūnėje kyšo keliolikos priešlėktuvinių pabūklų vamzdžiai, pro šonuose juoduojančias siauras šaudymo angas graso prieštankiniai ginklai. Visas plotas apjuostas kelių eilių spygliuotų vielų užtvarom. Forto artumoje budi keliolika sunkiųjų tankų. Tai vienas iš stipriausių vokiečių apsigynimo punktų pajūrio įtvirtinimų linijoje, saugantis pagrindinį nuo Dancigo, Gdynės į pajūrio tvirtovę Hexengrunda vedantį kelią.

Mažu kelio posūkiu apėję "piramidę" - taip mes ją savai pavadinom - įeinam į giliais grioviais išraižytą, miškeliomis išdabintą, aukštam pajūrio krante esančią, vokiečių įsitvirtintą buvusio lenkų pajūrio tvirtovę - Hexengrunda.

Įvairūs tvirtovės pastatai, didžiulės kareivinės, dirbtuvės, ligoninės, ginklų, karo sandėliai, didelės požeminės slėptuvės. Visa tai užmaskuotai, gilių daubų atšlaitėse išdėstyta, iš tolo visai nematoma. Tik šalimais esančio didžiulio aerodromo keli aukšti angariai ryškiai išsiskiria iš visos plokštumos, mesdami mažą įtarimą. Tvirtovę saugoja Dancigo ir Pucko įlankų vakarinį krantą bei Pamario pusiasalyje esantį Helos uostą.

Plačioje Dancigo įlankoje plūduriuoja daugybė vokiečių karo ir kitokių laivų. Apsistojam mediniuose, aukštoje jūros pakrantėje esančiuose barakuose. Pro juos dengiančius pušų vainikus matyti banguojanti jūros įlanka ir už jos - medžiais apaugusi Helos pusiasalio žemės juosta, baltuojantis uosto švyturys ir jį supančių namų kontūrai.

Visą kuopą išmėto į du perpildytus barakus. Mūsų 14 žmonių grupė gaunam nedidelį, nepilnų 15 kvadratinį metrų ploto kambarėlį. Tenka jame labai susispausti. Nuo Rachmelio esame atsitolinę už 7 kilometrų. Varnagė perspėja, kad gulant nenusiautumėm batų ir būtume pasiruošę, nes kiekvieną momentą grėsia oro puolimo pavojus.

Pasistiprinam rizikingai gautomis gėrybėmis ir krenam ant sutrintų šiaudų ilgesniam poilsiui. Dvi paskutinės nemigos naktys ir pavojinga atsitraukimo kelionė pakirto mūsų jėgas.

Kurtus, žemę drebinantis tebevykstančių kovų dundsys ir netoliese mūsų barakų jūros pakrantėje esančių ar-

tilerijos pabūklų dažni šūvių dūžiai netaip jau lengvai leidžia užmerkti dūmų išgraužtas akis. Jose slenka paskutiniai dienos vaizdai: saulę dengiantieji dūmų debesys, stiprūs, į dangų kylantieji sprogimų smūgiai, pavojingi rusų artilerijos sviedinių dūžiai, patrankų kulkosvaidžių skardėjimas, puolantių lėktuvų kaukimas, paskutinis Rachmelio bažnytėlės švytis, rūsyje palikta mergaitė, šimtai sužeistųjų, belaisvių numėsintų arklio kaulai, tarpukalnėje paliktieji barakai, kryžiais paženklinti tankai ir didingai alsuojantis Baltijos veidas. Viskas lyg ekrano juostoj praslens pro besimerkiančias akis.

HEXENGRUNDO PRAGARE

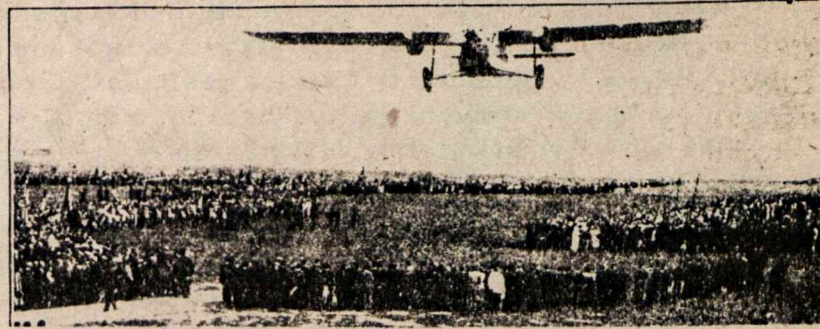
Po atmintinos pasitraukimo iš Rachmelio dienos, naujoje vietoje slenka antroji poilsio diena. Baigiame apsiprasti su mus gaubiančių medžių ir jūros bangų ošimu. Jeigu ne nuolatinė pakrančių artilerijos ugnis, apšaudanti netolimas rusų pozicijas, jei ne nuolatiniai vokiečių ir rusų lėktuvų užskridimai bei slegianti apsupimo nuotaika, naujoje vietoje jaustumėmės visai neblogai. Maistas, palyginus su buvusiu miško stovykloje - žymiai geresnis. Virtuvėje nesunkiai iškombinuojame ir po antrą samtį sriubos. Be to, kiekvienas daugiau ar mažiau turime atsi - nešę iš Rachmelio. Deja, jis tirpsta labai greitai, be jokių perspektyvų iš kur nors vėl jo pasipildyti.

Saulėtos dienos dvelkia jauna pavasario gaiva. Saulės ir vėjo nubučiuotose griovių atšlaitėse šypsoi pilka pernykščios žolės žaluma. Nors miško medžių tankmėse ir griovių dugnuose dar tebesilaiko pajudusio sniego likučiai, bet jie kasdien vis mažėja. Medžių ošimas ir monotoniškas jūros bangų šniokštimas veikia raminančiai. Mintys klysta į praėjusius pavasarius po gimtuoju dangum, kurie ateidavo su patvinusiomis upėmis, išplaukiančiais ledais, paukščių balsais, su pašlaičių žibutėmis, su geltonom pienėm pievose, su baltais kveptančiais jėvos žiedais, su sužydusiais sodais, su naujais pasėto grūdo diegais. Jis ateidavo ir nuplaukdavo su senkančiom upėmis, su besimezgančiom kviečių varpom...

Nuotabiausiai gražus vaizdas nuo aukšto, pašimis nuda - binto pajūrio kranto. Prieš akis - vilnyjanti Baltija. Tolu - moje švyti geltono smėlio, žaliom medžio puokštėm ataus - ta Pamario pusiasalio juosta. Iki jos yra virš dvidešimties kilometrų, o atrodo taip arti. Smėliu nupilta, vandens bangų skalaujama pakrantė mums primena Lietuvos gintari - nę Palangą, Nidą ir kitas puikias mūsų pajūrio vietas. Baltų žuvėdrų pulkai, nebedami lėktuvų, klykdamie dideliais ratais suka virš grėsmingai vilnyjančių bangų, virš įlankos toluomoje plūduriuojančių karo laivų. Jų pilna ir mūsų pakrantės medžiuose. Jų klyksmas maišosi kartu su stipriais patrankų dūžiais.

Mūsų barakus, kuriuose esame apsistoję, nuo aerodromo skiria gilus, platus, krūmokšniais apaugęs griovys. Jo atšlaitėse ir paliai vidurį einantį kelią prismaigstyta daugybė plieninių apsaugos bokštelių, kulkosvaidžių lizdų. Kaikuriuose jų visą laiką budi kareivių sargybos. Prie į griovį nusileidžiančių takų ir keliukų griovio kauburiuose kyšo stiprūs gelžbetono bunkeriai, apjuosti spygliuotų vielų užtvaromis. Šlaitų pakraščiuose pro medžių viršūnes išsišauna mediniai stebėjimo bokštai ir ilgi priešlėk-

DARIAUS IR GIRĖNO ALBUMAS

KAUNO AERODROME: Iš Saldino lėktuvu atgabunami į Kauną Dariaus ir Girėno karstai, aerodrome laukiant minioms žmonių.

Šiomet sukanka lygiai 50 metų nuo mūsų tautos didvyrių DARIAUS ir GIRĖNO transatlantinio žygio. Šiai su - kakčiai tinkamai atžymėti jau yra baigiamas spaudai pa - ruošti specialus albumas, kurį leidžia Chicagoje tam tiks - lui sudarytas komitetas.

Albumas bus didelio 22 ir 1/2 cm 28 ir 1/2 cm / 8 ir 1/2 " 11" / formato, spausdintas ant geresnės rūšies po - pieriaus. Albumo viršelis bus kietas, oranžinės spalvos / "Lituanicos" lėktuvo spalva/. Į viršelį bus įspaus - tamos pavadinimas ir prasmingas piešinys. Pajvairinimui numatoma albumą papuošti mūsų dailininkų grafikos dar - bais.

Kad šis istorinės vertės albumas būtų naudingas tiek lietuviams, tiek ir kitataučiams, tekstas bus lietuvių ir anglų kalbomis. Numatoma, kad tekstas apims apie 40 psl. o nuotraukos, kurių bus apie 200 - dar apie 80 - 120 pus - lapių. Taigi, iš viso susidarys apie 120 - 160 psl. Paaš - kinimai po nuotraukomis bus taip pat abiejomis kalbomis.

Albumą redaguoja E. J a s i ū n a s, praeityje para - šęs daugelį aviacinėmis temomis straipsnių. Visa albume panaudosima medžiaga yra paimta iš jo privataus archy - vo, sukaupto per paskutiniuosius 30 metų. Albumo papil - dymui dar ypač trūksta geresnės kokybės fotografijų iš 1932 metais lietuviškose kolonijose surengtų aviacijos die - nų. Jei kas tokių, ar šiaip istoriniai svarbesnių Dariaus - Girėno veiklos fotografijų turėtų, prašome nedelsiant kontaktuoti red. E. Jasiūną adresu: 3704 W. 70th Place, CHICAGO, IL 60629, tel/312/ 581 3163. Pa - raišas kopijas, originalai bus gražinti savininkams ir albu - me bus išreikšta jiems padėka.

Numatyta išleisti apie 500 egz. Galutinai su spaus - tuve susitarus, spaudoje bus paskelbta albumo užsisaky - mo tvarka ir kaina.

DARIAUS - GIRĖNO ALBUMUI
LEISTI KOMITETAS

tuvinų pabūklų vamzdžiai. Dešinėje griovio atšlaitėje šlie - jasi didžiuliai virtuvės pastatai, už jo į pajūrį kasamo tu - nelio anga. Griovys savo baigmėje susijungia su dar vie - nu iš kairės ateinančiu grioviu ir abu, prastimę pro aukš - tą, medžiais apaugusią pakrantę, atsiremia į nedidelį, ge - gerai užmaskuotą Hexengrundo uostą, su giliai į vandenį išsišakančiu mediniu prieplaukos tiltu.

Griovio pradžioje, prie iš Dancigo, Rachmelio atei - nančio kelio, boluoja keli dideli mūriniai užsieniečių dar - bininkams skirti pastatai. Jie apjuosti spygliuotų vielų tvo - ra. Platus sargybų saugomi vartai. Kelių tūkstančių dar - bininkų tarpe yra ir apie 100 lietuvių. Šalia keliuko, ve - dančio į mūsų barakus miško pradžioje - sodintų pušaičių jaunuoynai, po atviru dangum su vieninteliu nedideliu vo - kiečių sargybai skirtu namuku poros hektarų plote randasi didelė rusų belaisvių stovykla.

Kaip ir užsieniečių darbininkų vietovė, apjuosta kelių eilių spygliuotų vielų tvora. Jie neturi jokių pastogių. Nuo sniego, lietaus, šalčio ir vėjų jie slepiasi savo jėgomis iš - sikapstytose žieminėse bei iš šakų ir skudurų suremtose būdose. Jų išbadėję, palieję, žmogaus šešėlį primeną vei - dai nesiskiria spalva nuo į purvą sumintos žemės... Jų pašonėje, tvoros pakraštyje geltonuoja kasdieną naujais žemės kauburėliais besiplečiančios jų kapinės.

Jokių tikresnių fronto eigos žinių neturime. Iš kas va - landa naujai atvykstančių vokiečių kareivių tesužinome, kad prie Rachmelio vis dar tebekovojama, nors rusai ke - liais atvejais jau buvo į jį įsiveržę. Dabar jis esąs nieke - no žemėje. Tačiau prie Dancigo ir Gdynės nesiliauja gau - dusios patrankos ir nespėja užgesti gaisrai. Karo laivai plūduriuoja įlankoje, galinga ugnimi remia ten vykstančias kovas. Mūsų pakrantėje įsitvirtinusi tolimo šaudymo arti - lerijs su mažomis pertraukomis dirba dieną ir naktį. At - skiri rusų artilerijos sviediniai siekia ir mūsų vietovę, bet jie kol kas dar mažai pavojingi. Rusų lėktuvai staigiais skrydžiais atakuoja karo laivus, kurie juos nuveja savo stipria priešlėktuvine ugnimi. Jie nepamiršta ir mūsų ioste atplaukiančių mažų laivukų, kurie nebedami oro ata - ku, palaiko ryšį tarp Hexengrundo ir Helos. Savo pačių apsaugai, šalia barakų išsiklasame apkasus, kuriuose pa - vojaus metu galėtumėm pasislėpti.

Kambaryje esame beveik visi buvusieji Jurgaičiuose. Visi jaučiamės kaip viena šeima. Tik visa bėda, kad vos telpam nakties poilsio metu: kada sugulam, norint persi - versti ant kito šono, tenka tai daryti viesiems iš karto. Sutrintus šiaudus išmetėm, nes nuo jų vėl užsikrėtėme u - telėmis. Laimei, kad barake dar veikia kanalizacija ir vandentiekis, kur galime šiek tiek apsišvarinti...

Esame kaimynai su antroje koridoriaus pusėje esan - čiais "gimnazistais". Jie pas mus ir mes pas juos nuola - tiniai svečiai. Tai viena iš jaunesniųjų mūsų kuopos vyrų grupė, pasižyminti judrumu ir savitarpio gražiu sugyve - nimu.

Mūsų darbą veikia kas pusvalandį nutraukia ru - sų artilerijos sviediniai, kurie sproginėja visame griovio rajone, neaplenkdami ir mūsų. Dalis jų nušniokščia virš mūsų galvų ir nukrenta į jūrą. Jiems nustojo kristi, jų pakaitai, nežūrint uraganiškos vokiečių priešlėktuvinės ugnies, atakuoja rusų naikintuvai.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

MIRĖ PASIŽYMĖJĘS ŽURNALISTAS VINCAS UŽDAVINYS

Kovo mėn. mirė daugiausia pasižymėjęs žurnalistas ne priklausomas Lietuvos gyvavimo metu - Vincas Uždavins, veikdamas Vilniui Vaduoti Sąjungoje.

Nuo 1919 m. jis mokėsi Vilniaus lietuvių gimnazijoje. Ją baigė 1925 m., bet dėl lenkų valdžios persekiojimo 1925 m. persikėlė į nepriklausomą Lietuvą. Įstojęs į universitetą, pradėjo dirbti Vilniui Vaduoti Sąjungoje, centro komitete. Redagavo "Mūsų Vilnių", važinėjo po Lietuvą, skaitydamas pas-kaitas.

Sovietams okupavus Lietuvą, 1945 m. rudenį buvo išvežtas į Sibirą. Iš jo sugrįžus, jam buvo leista dirbti žurnalistinį darbą.

Jis parašė kelias knygas nepriklausomybės laikotarpyje daugiausia apie Vilnių, o po karo, Vilniuje 1958 m. buvo išleistos jo dvi knygos - "Po Vilniaus apylinkes" ir "Pirčiupio kaimo tragedija". 1969 m. buvo išleista dar viena knyga - "Pirčiupis". Visos yra išverstos ir į rusų kalbą.

Nuotrauka iš Broniaus Kvickio archyvo

NEVA HUMANIŠKUMAS

Vilniaus rajono prokuroro pavaduotoja R. Juciūtė tardė Joną Sadūną Geležinkeliečių ligoninėje Vilniuje, kurioje jam bus padaryta trūkio operacija. Tardė vasario 16 ir 17 d. d., kad greičiau užbaigtų bylą. Pasakė, kad rodanti "didelį humanizmą, nes nepaima jo į kalėjimą, o leidžia padaryti operaciją". Ją reikėjo atidėti iš vasario 14 į 21 d. dėl tardymo. Kai pasveiks - bus teismas.

LAUKŲ DOBILAS Parke Ant Suoliuko

- Dabar čia užlipk ant šita stulpa, žinau tu moki karsytis, matai, aš negaliu - parodė į jo nusmukusią pilvo dalį. - Va, aš tau apnersiu šitu pančiu, a kai užsikarsi, apvy - niok apie liulką, ta kur balta ceplinė ir čia su šituo papildu nubrūžink tų apatinį dratų.

Kartoti nereikėjo, bematant buvau ant palinkusio stulpo. Tik jau pradėjus trinti vielą, pokštelėjo pora šuvių, ir aš kaip pelų maišas, nuslydau žemyn. Tai padariau visai negalvodamas, matyt apsaugos instinkto vedamas. Apsi - žiūrėjus kas skauda, pamiklinus sąnarius ar viskas tvar - koje, prie mūsų zovada priėjo du kareiviai ir suriko pakelti rankas aukštyn. Nespėjus mums ir susigaudyti, bu - vome paversti ant žemės ir pradėti aštriai kamantinėti. Pirmiausia užsipoilė ant Jagariuko, o mane paliko gulintį ant žemės:

- Kas tu esi, ir kas tau liepė tą telefoną ardyti?

Kavolis tylėjo. Dar kelis kartus jam tai pakartojo. Galų gale jis pratarė:

- Nebežinau, žalnieriai, mažir aš sublūdau, pasigirdo, kad esu klausiamas lietuviškai.

- Tai kaip nori, kad aš kalbėčiau? - atšovė kareivis.

- Jeigu mūsiškai kalbi, tai kuriam karaliui slūžiji?

- Neklausk kuriam karaliui, mes lietuviškas vaikas ir jokiam karaliui nepriklausom. Patys savo kraštą atstatom, bet tu, seniuk, laimingas esi, kad sergi, - parodė į jo kylą, - kitaip mes tau būtinai parodė, kaip gadinti telefoną, kai jis mums daugiausia reikalingas! Daug vietų jau turėjome jį sutaisyti. Kas tau liepė tai daryti?

- Niekas mani neprašė, ale matai, kai slūžijau ruskiui ir vajavojau su samurajais, gi žinai, japonsoj vainoj kai buvau, tai tų tiliponų nebuva, tinai kaip jūs su arkliais, razvietkaibūdavam. Gi čia vamačiau dvi dratas. Viena mislijau, zopastui. Nuimsva jų, viena liks, pakaks, taip man nusakė Kriaučius, anas visa žina. Nu, kai mylistas lietuviškas vaikas, tai suprantu, kad pas mum ne viena čviekia nebėra. Tai va, tik taip, mes mislijam.

- Mes taip pat iš tų pačių gaspadorių kaip ir tu, irgi neturime čviekų, bet jei kas gadins telefonus, tai reiškia, tas nenori, kad būtų sava valdžia ir savas vaikas, toks laukia vėl germano, bolševiko ir ko nors kito. Su tokiais gali būti trumpa kalba, tik špijonai ir neprieteliai taip daro, ką tu galvoji, seni?

- Labai jau atsiprašau tamstelas. Ale aš visai gal sublūdau, savas vaikas. Gal tadū jūs ir katalikai?

- Kaipgi kitaip, katalikai esam.

- Taigi braliukai mana mieli, da ir katalikai, savas vaikas, - puolė prie kareivių Kavolis ir pradėjo juos bučiuoti. - Dieve, Dieve, savas vaikas, a aš kur buvau par pinkiolika metų, savas kalbas negirdėjau nei žodžia, ir ruskis skaitė mus blogiau kaip šunis. Va, tuoj leikiu nama ir paėmis pamačių, atversiu tų stulpų, geriau bus kaip buva. Žiūrėk man, savas vaikas, ku tu besakysi!

- Tą stulpą sutaisysim patys, rytoj ateis daugiau čia kareivių, o dabar tikiu, kad sakai teisybę, tai nelaukiant pasakyk parėjęs į kaimą storastai, kad sušauktų skodą, geriausia visus žmones, kas gali ateiti. Turim daug ką pasakyti. Tarp kitko - pasakau, kad lietuviškas vaikas neatima, kaip kad germanas. Jei jam ko reikia - jis už tai užmoka. Lietuviai saviems žmonėms blogumo nepadarys.

- Labai gerai, čia va aš tuoj pasiunčiu tų berniokų, sušauks visus. Ale man dyvai iš kuria pasviečia jūs, kaip saka, būsit?

- Iš anos pusės Nemuno, apie tai vėliau pasikalbėsime. Dabar laikas ir su japonsoks vainos žalnieriumi papykiuoti.

To tik man ir reikėjo: kaip iš šautuvo iššautas, už kelių minučių jau buvau kaime. Žinoma, ką gi tu manai, iš pat pradžios pradėjau kaip skerdžiamas šaukti: "Žmones, žmones, klausykite! Lietuviškas vaikas ateina, visi katalikai, poterius kalba, nieko neima ir moka!"

Prie manęs tuojau atsirado dar keletas tokių pat dykūnų, kaip ir aš, ir visi pradėjome tą patį, vienas kitą pra-

KREIVI VEIDRODŽIAI

Ir fakirui reikia sumodernėti

lenkdami šaukti. Tuoju prisidėjo lodami nepririšti šunes, prie jų prisijungė Blūdžiaus ir Motūzo kalakutai. Sudintos priištų prie lenciūgų šunų vištos pakėlė irgi baisy triukšmą. Jeigu gyvenai kada nors ulyčioje, tai nereikia ir sakyti, kad toks triukšmas susikėlė, kaip prieš sudną dieną. Žmonės metė ką kas dirbęs ir atbėgo žiūrėti, kas atsitiko: gal gaisras, gal kitokios nelaimės ir jau ant- rą kartą mums bėgant, nebeiškentę pastojo mums kelią, šaukdami:

- Ei, jūs, pramuštę! viai, kas nutiko, koks paibelis jus dabar drasko?

Vienas kitą pralenkdami pradėjome sakyti, ir galų gale išėjo toks maždaug turinys: greitai žmonės bėkit pas storastą, visi, ba tuoj bus lietuviškas vaikas, savi, visi katalikai, kalba poterius, ražančius, žegnojas, su ilgom šoblėm, strielbam ir vintofkom, nieko neima ir pinigų duoda. Vienu žodžiu, ant galo buvo pridėta, kad ir iš "anas puses pasaulia ataji". Užtruko, kol galutinai buvom išklausinėti ir sužinojus, kad tai pasakė paties kalvio Jagariuko - nebebuvo abejonės ir visi metėsi prie Motūzo kermo, nes jis buvo storasta.

Savaime suprantama, tai nepaprasta naujiena ir kaime sujudimas nepaprastas. Jau buvo girdėti ir pranešimų atgarsis, kad milijonai lietuviško vaiko ateina, visi gieda ražančius, nieko neima, bet duoda, ar ne stebuklai? Kalčekas sudaužytas, balševikams, nėra nė kalbos - visai blogai, ir visokių kitokių cūdų atsirado. Svarbi pradžia naujienų ir įvairumų ištroškusiame kaimui. Bematant prie storastos namų buvo spūstis. Žmonės susiskirstė į tris būrius: vyrai prie pat durų, dešinėje pusėje jaunimas, kuris netik buvo žingeidus kas vyksta, bet savaime ieškojo progos kiek pakirkinti mergišką; moterys tolėliau gale aptarė reikalus apie artėjančių pavojų nuo lietuviško vaiko dukterims. Jos kėlė nemažą triukšmą. Kiekviena, norėdama pasakyti priėjo iki to, kad atkreipė ir vyrų dėmesį. Tada, daugumoje vyresnio amžiaus moterys ir motinos paėbė būreliu toliau. Ėmėsi vadovauti Motūzienė, storastos žmona. Ją ir pravadino Storastiene. Ir be to vardo ji buvo šio to verta, kaip sakoma "nepėsčia", arba kaip vyrai ją vadino - boba su kelnėmis. Pastaroji nemėgo daug tautkšti, tai ir dabar greitai visoms susigūžus, išnesė rimtą rezoliuciją:

- Žinau, mielasias, reikala labai uvožnas ir svarbus, bet matat pa mana išrakavimu, kitaip negalima, kaip tik tokias kuriom jau kakelas išdygi, jug nereikia visa nuskait, pačias žinat, ale tokias vakarais, pakol tas praais, kur į kamarėlas uždaryt ir va iš lauka puses jas velke užšaut. Nežinau, mielasias, kas taktiom durnelam an prota užeis. Kai va buva germanai ar ruskiai nebuva bedas, je ne katalikai, jas jų bijoja, tik prieš artyn jau rėkia, gi jagut jau savas vaikas, mūsiškai kalba, čia jau bloga rakunda, tik žiūrėti ir gerai apsaugat, neduok tu, Viešpatie, viskas gali atsitikt, - pabaigė su didžiausiu autoritetu. /b.d. /

Vilniaus kolūkinėje turgavietėje kovo pradžioje tris dienas veikė namų verslų gaminių mugė, tradiciniai vadinama Kaziuko turgumi.

Nuotr. K. Jankausko

"LITERATŪRINIS" KONKURSA

Primestiniai ir neteisėtai paskelbtos "tarybine" Lietuvos Kultūros ministerija ir Rašytojų Sąjunga paskelbė dramos konkursą. Jo tikslas - sukurti naują komunistinės ideologijos žmogų. Štai taisyklės:

"Konkursui priimami naujai sukurti įvairių dramos žanrų kūriniai, meniškai įtaigiai atskleidžiantys tarybinio žmogaus, mūsų amžininko idėjinę brandą, dvasinį tobulėjimą, žmonių santykių esminius socialinius poslinkius socialistinės visuomenės sąlygomis, svarbius tarybinės gyvensenos reiškinius, reikšmingas morališkas problemas įvairiose tarybinių žmonių veiklos sferose, tarybinio patriotizmo,

socialistinio internacionalizmo, tautų draugystės idėjas".

Visi tie tarptautiniai impozantiškai skambantieji žodžiai verti esminio persvarstymo - ką jie iš tikrųjų mūsų realybėje reiškia.

Pav.: kas yra tarybiniai /kitai sakant, komunistiniai, supras tas "dvasinis tobulėjimas"? Kokios yra "reikšmingos moralinės problemos"? Juk komunizmo ideologija iš esmės yra nemoralinė, nes remiasi prievarta, ir jos tikslai pateisina visas priemones, įskaitant žudymą, klastojimus ir netoleranciją kitaip jaučiantiems, ar galvojantiems. Galų gale kas tai yra "tarybinis patriotizmas"? - Ar ne laisvos rankos/reikia pridėti ir kijos/ rusinimui? Geriau tiktų pavadinti "Melo Konkursu".

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS
VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPES SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

1983 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖS 26, LIEPOS 14 ir RUGSĖJO 8
14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU:

- VILNIUS -
- MASKVA -
- LENINGRADAS -

TAIPGI MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS
ATSIKVIESTI VIZITUI JŪSŲ GIMINES IŠ LIETUVOS!

KELIONĖS LĖKTUVŲ Į MIAMI TIK \$ 239.-

Kreiptis: ADRIA VOYAGE INC.
4159 St. LAWRENCE Blvd.,
MONTREAL, P. Q. H2W 1Y7

30 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME!
TEL: (514) 844-5644

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	I M A:
8 % už 90 dienų term. indel.	už asm. paskolas nuo 13%
8 1/4 % už 6 mėn. term. indelius	už nekilnojamojo turto paskol.
8 1/2 % už 1 metų term. indelius	(mortgages):
8 3/4 % už 2 metų term. indelius	su nekeičiamu nuosimčiu
9 1/4 % už 3 metų term. indelius	1 metų 11 1/4 %
11 % už pensijų planą	2 metų 12 %
9 % už namų planą	3 metų 13 %
7 1/2 % už specialią taup. s-tą	(fixed rate)
7 % už taupymo s-tas	su keičiamu nuosimčiu
6 % už čekių s-tas (dep.)	1, 2 ar 3 metų... 11 %
	(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 33 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgidius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgidičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietuvos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI – VIRŠ 20 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10–3	90 dienų term. indelius ... 8 %
Antradieniais 10–3	180–185 d. term. ind. 8 1/4 %
Trečiadieniais uždaryta	Term. ind. 1 metų 8 1/2 %
Ketvirtadieniais 10–8	Term. ind. 2 metų 8 3/4 %
Penktadieniais 10–8	Term. ind. 3 metų 9 1/4 %
Šeštadieniais 9–1	Pensijų s-ta 11 %
Sekmdieniais 9:30–1	Spec. taup. s-ta 7 1/2 %
	Taupomųjų s-ta 7 %
DUODA PASKOLAS:	Depozitų – čekių s-ta ... 6 %
	Asmenines nuo 14 1/2 %
	Mortgidius nuo 11 1/2 % – 13 %

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r. – 1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgidius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS – NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

SĖKMINGAS BALTIEČIŲ VETERANŲ LYGOS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Suvažiavimas įvyko š. m. kovo 19 d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje, 999 College St. Toronto, Ont.

I šią "Baltic Veterans League in Canada" yra įsijungę netik kariai veteranai, bet ir kitos giminingos organizacijos: Lietuvos šauliai, Latvijos "Vanagai" ir kt. Jau paskutiniiais metais į šios lygos suvažiavimus vis daugiau suvažiuoja atstovų. Pradėjo atkreipti daugiau dėmesio netik Kanados Apsaugos Ministerija, bet ir civilinės valdžios politinės partijos, ir jei yra politinių partijų atstovai pakviesti, visuomet atsilanko, pasako kalbas ir susipažįsta su Sovietų žiuria okupacija Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Suvažiavimą pradėjo Baltic Veterans League in Canada pirm. A. JURS ir prašė sustoti, pagerbti vėliavą įnešimą, kurių buvo 12. Po Kanados himno, invokaciją perskaitė Tėv. Augustinas

je nuotakoje ir šnekus. Jis susipažinęs su Baltiečių karių veteranų siekiais ir darbais, privačiai pareiškė: "Aš jaučiuos esąs tarp geriausių savo draugų. Jam baigus kalbą, organizacijų atstovai ir svečiai už pasakytą reikšmingą žodį audringai plojo. Dar kalbėjo Estijos gen. konsulas J. HEINSSO ir D. BLACKBURLI. Pastarasis perskaitė Kanados Apsaugos Ministerio, Etninių Grupių ministerių bei parlamentarų raštiskus sveikinimus.

"Baltic Veterans League in Canada" metiniame suvažiavime buvo perskaityta rezoliucija ir vienbalsiai priimta. Ji lietė Sov. Sąjungos pasirašytas taikos sutartis su Lietuva, Latvija ir Estija, pacituojant ir sutarčių pasirašymo datas. Taip pat pabrėžta, kad 1940 metais pagal Molotovo – Ribbentrop'o Pakto šios trys neutralios Pabaltijio valstybės sovietų buvo okupuotos ir tas sovietų okupacija tebesitęsia iki dabar. Rezoliucijoje buvo prašoma Užsienio Reikalų Ministerio paremti Europos Parlamento priimtą rezoliuciją, kad Pabaltijio valstybių klausimas būtų perduotas Jungtinių Tautų Dekolonizacijos Pakomi-

1983 m. kovo 19 d. įvykusio BALTIEČIŲ VETERANŲ LYGOS SUVAŽIAVIMO ATSTOVAI. Sėdi iš kairės: dešinė: 6-tas A. Mylė, Igo Petrauskas, St. Jokubaitis, Strateginio Instituto pirm. gen. G. Bell ir t.t.

Nuotr. S. Dabkiaus

sijai svarstyti.

Šiais metais lietuvių, latvių ir estų karinių organizacijų atstovų suvažiavime dalyvavo virš 70 delegatų. Lietuvių atstovų skaičius buvo gausiausias. Paminėsiu tik tų lietuvių karinių organizacijų dalinių vienetų, kurie dalyvavo su vėliavomis: Iš St. Catharines – LKVS "Ramonė" skyrius; iš Montrelio – Kanados Vilniaus šaulių Rinktinė ir L.K. Mindaugo šaulių Kuopa; iš Delhi – DLK Gedimino šaulių Kuopa; iš Hamiltono – DLK Algirdo šaulių Kuopa; iš Toronto –

Vlado Pūtvio šaulių Kuopa ir Jūrų šaulių Kuopa "Baltija". Toliausi atstovai buvo su vėliavomis: Ignas PETRAUSKAS ir Augustinas MYLĖ iš Montrelio.

Programos vadovas St. Jokubaitis anglų kalba per suvažiavimą perskaitė visų trijų Baltiečių karinių organizacijų suvažiavime dalyvavusių vienetų, pacituodamas ir atstovų pavardes. viene-

Šį suvažiavimą organizuojant, didžioji darbo našta atiteko visuomenės veikėjui St. Jokubaičiui su šeima. Atstovų suvažiavimo svečiams

vašes paručė Marija Jokubaitienė, padėdant D. Jokubaitytei ir A. Stoškienei.

Buvęs "Baltic Veterans League in Canada" pirmininku A. JURS kadenciją baigė ir dabar šios organizacijos pirmininko pareigas perėmė St. Jokubaitis iš Toronto. Jis suvažiavimui labai sumaniai pirmininkavo ir visą programą pravėdė valandą trumpiau negu buvo numatyta.

Baigus suvažiavimą, vėliavoms salituojuojant, buvo sugrota Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnai.

J. Šarapnickas

SAVAITGALIS TORONTE

Ne be reikalo yra pasakyta, kad Toronto tai yra Kanados lietuvių sostinė. Pameginkite tik praleisti vieną savaitgalį Toronte ir pajusite mažąją Lietuvą išėjimoje. Vienas tokių savaitgalių praleistų Toronte balandžio 9-10 dienomis kaip tik tai ir įrodė. Pirmiausia – didžiulis "Tėviškės Žiburiams" remti balius balandžio 9 d. Anapilio salėje. Milžiniška salė, masė žmonių, dvi turtingos loterijos, svečiai iš tolimiesių kolonijų, patraukli programa – neeilinis įvykis atsilankiusiam svečiui, o tačiau įprastas įvykis Toronto lietuviškame gyvenime.

Minėtas spaudos balius sutraukė daugiau kaip 500 žmonių. Mes, montrealiečiai, na ir kitos kolonijos neatsilikdamos nuo mūsų, tokių ar didesnių skaičių žmonių jau be matomė tik kas ketvirtus metus – per surengtas savo kolonijose Lietuvių Dienas...

Nežiūrint didelio susidomėjimo loterijoms, dėmesio centre buvo neilgas koncertas (ir tikrai gaila, kad neilgas), kur programą atliko Toronto "Gintaro" Ansamblio dainos ir muzikos vienetas, atlikdamas dainų pyne. Vienetė dainuoja 9 mergaitės su sol. Rimu Paulioniu (šis vienetas Montrealiui jau pažįstamas per Lietuvių Dienas, nes čia buvo atlikęs programą). Jie padainavo 8 dainas ir vieną bisui. Tenka apgailestauti, kad Toronto, būdama tokia pajėgi lietuvių kolonija, nenori ar negali šio savo puikaus vieneto atliktas dainas įamžinti plokštelėje. Sodrūs ir romantiškas R. Paulionio balsas, pritariant gerai susidainavusiam mergaičių vienetai, žavėjo publiką. Ypač žavingai buvo atliktos dainos "Jūros šauksmas", "Oi mergučelė" ir kitos.

Mes, lietuviai turime daug plokštelių, įrašytų įvairių mūsų chorų, ansamblių, solistų ir t.t. Mes mėgstame savo liaudies dainas, šokius, turime pakankamai plokštelių šioje srityje, bet kodėl taip yra apleista estradinės muzikos sritis? Šokiams skirtų plokštelių beveik nėra. Dabar gi Toronto turi viską: puikų solistą, gerai paruoštą mergaičių vienetą ir savo muzikantus. Belieka tik noro, nes tikrai būtų galima šį puikų

estradinės dainos vienetą palikti tik Toronto lietuviams – jį norėtų girdėti ir Kanados ir Amerikos lietuviai. Šio vieneto vadovės – Giedrė Paulionienė ir Žibutė Šilinskaitė.

Kitą dieną, sekmadienį Toronte vėl didelis įvykis – Velykų Stalos Lietuvių Namuose. Atrodo, po Spaudos Baliaus čia bus galima laisviau laiką praleisti. Tačiau ne – bilietai į šį rengimą jau seniai išparduoti! Kadangi Montrealis savo laikui taip pat turėdavo Velykinius stalus, todėl labai norėjosi pasižiūrėti, kaip jie yra rengiami kitur. Kadangi bilietų nebegalėjome gauti, tai pasisakė, kad esame iš Montrelio, per nemažą vargą buvome įleisti į salę tik apžiūrėti patį Stalą. Pasirodė, kad torontieškiai Velykų Stalą ir paruošė ir praveda gana skirtingai nuo mūsų. Metus pirmą žvilgsnį į jų Stalą, pastarasis atrodė kuklenis ir mažesnis. Pasirodė, jie ant nedidelio stalo sudėda tik pačius geriausius ir originaliausius savo kepinius ir paršiukus. Buvo parodyti keili "Nepoleonai" įdomiau papuošti, beržo šakos ir ežiukai. Tačiau tiek mūsų, tiek jų Velykinis stalas turėjo po šedevrą". Mūsų stalo pasididžiavimas buvo "kaktusas" (iš dalies ir raguolis, kurio Toronte nebuvo), o Toronto Velykų stalą puošė nepaprastai didelis ir meniškai išpuoštas kepsnys "gulbė". Tai tikrai buvo į ką pasižiūrėti! Taip pat negalima buvo nepastebėti ir A. Gataveckienės padarytos gėlių puokštės iš daržovių. Pirmą kartą teko matyti tokį originalų ir labai kruopštaus darbo kūrinių.

Skirtingai nuo mūsų Velykinio stalo, dalyviams buvo duodamas maistas į stalus – kaip per eilinius pietus, taip pat ir pyragai su kava. Daug vėliau visi buvo pavaišinti ir "parodomaisiais" stalo pyragais. Tokiu būdu, aišku, buvo išvengta, labai nemalonaus susigrūdimo prie pagrindinio stalo. Stalai dalyviams buvo papuošti velykaičiais. Kitame kambaryje buvo galima pasigrožėti į didžiulius krepšius sudėtais meniškai margintais margučiais.

Ir taip atrodo, kad Torontui per vieną savaitgalį su-

rengti tokio didžiulio masto parengimus – dar nieko neraiškia! Publikos galima buvo matyti visokio amžiaus, nors stebint, Spaudos Baliaus publiką, susidarė vaizdas, kad jaunimo buvo lyg ir mažoka. Dominavo vidutinis amžius. Ir čia, ir ten jaunimas pasirenka savo skonio

parengimus.

Už poros mėnesių Torontas turės savo metinį Karavaną, kurio valdovais bus jau jaunoji atžala. Iš kitos pusės nebesvarbu kur kas dalyvauja – svarbu, kad tų dalyvių dar užtenka visur – bent Toronte.

Nijolė Bagdžiūnienė

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS BENDROVĖS VISUOTINIS AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

"Nepriklausomos Lietuvos" spaudos bendrovės visuotinis akcininkų – šėrininkų susirinkimas šaukiamas 1983 m. gegužės 1 d. 1 val. p. p. redakcijos patalpose, 7722 George Street, LaSalle, P.Q. H8P 1C4.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo rinkimas
3. Mandatų komisijos rinkimas
4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas
5. Valdybos narių pranešimai
6. Revizijos komisijos pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai
9. Einamieji reikalai
10. Susirinkimo uždarymas.

Visi akcininkai kviečiami dalyvauti. Susirinkime dalyvauti negalintieji akcininkai prašomi pasiųsti įgaliojimą kitam akcininkui, kuris susirinkime dalyvaus.

Valdyba

Į GALIOJIMAS

Aš, gyvenantis šiuo įgalioju mane atstovauti "Nepriklausomos Lietuvos" spaudos bendrovės 1983 metų akcininkų (šėrininkų) susirinkime.

Turiu akcijas – šėrus.

Data Parašas:

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. – 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų – Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais

bet kur pasaulyje skambinti:

1551 Bloor St. W. TORONTO, Ont. Tel. 533-3531

M6P 1A5

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.

L8M 1L6

Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekl. turto pask.	11.5%
santaukas	7.75%	asmeninės paskolas	14%
kasdienines palūkanas	7%		
už santaukas	7%		
term. depoz. 1 m.	9.5%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda	
term. depoz. 3 m.	10%	Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas	
reg. pensijų fondo	9.5%		
90 dienų depozitus	9.25%		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton

SLA 72 KUOPA RUOŠIA PRASMINGĄ GEGUŽINĘ

SLA 72-ros Kuopos gegužinė įvyks liepos 24 d. Antano PADOLSKIO sodyboje Paris, Ont. Gegužinės loterijos leidimas gautas, bilietai jau atspausdinti ir platinami. Šios gegužinės tikslas – įamžinti Robertą GRIGĄ Kanados Lietuvių Fonde, kuris 1982 m. gegužės mėn. 13 d. buvo paimtas į sovietinę armiją, bet atsisakė duoti priesaiką, pareikšdamas: "Aš, Lietuvos pilietis Robertas Grigas, pareiškiu, kad atsisakau priimti priesaiką, kaip prieš-

PAGERBAMI MIRUSIUS, AUKOJO TAUTOS FONDUI

A. a. Jonui MIKŠIUI – visuomenininkui, ilgamečiui Hamiltono Lietuvių Šeštadieninės Mokyklos vedėjui, šauliui, iškėliavus į amžinojo poilsio vietą, giminės bei prieteliai Jo atminimui aukojo Tautos Fondui:

Žmona Antanina – \$50, brolis Kazys Mikšys – \$50; po \$20, – K. Milėris, dr. B. Vidugiris, J. J. Sakalauskai, K. M. Kvedarai, B. D. Mačiai; po \$15, – A. D. Jankūnai, A. F. Povilauskai; po \$10, – J. E. Bajoraičiai, D. Gutė skienė, A. M. Garkūnai, J. O. Deveikiai; \$5, – G. B. Juodelė.

Liūdesio valandoje mirusiojo žmonai Antaninai Mikšienei, broliui Kazui Mikšiui, seseriai Onutei Mikšytei ir visiems giminėms bei prieteliams reiškiamė širdin – gausią užuojautą, netekus mylimo žmogaus.

Visiems aukotojams Hamiltono Apyl. Tautos Fondo Atstovybė nuoširdžiai dėkoja.

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

A. a. Jonui MIKŠIUI iškėliavus į amžinojo poilsio vietą, Jo atminimui prieteliai aukojo Kanados Lietuvių Fondui: po \$20, – J. E. Bersėnai, Pr. St. Ročiai, J. O. Steibliai; \$15, – A. A. Patamsiai; po \$10, – Z. A. Pulianauskai, Pr. Z. Sakalai; \$6, – A. M. Garkūnai.

Užuojauta artimiesiems.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame. KLF

montreal

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS VISUOTINAS SUSIRINKIMAS

Metinis, visuotinas L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos narių susirinkimas įvyks koovo 6 d. Aušros Vartų parapijos salėje, praėjo darbinėje ir darnioje nuotaikoje. Po pamaldų susirinkime dalyvavo ir "Neringos" Jūros šaulių kuopos nariai, kurie vėliau savo susirinkimą turėjo Mindaugo Šaulių būstinėje. Susirinkimą atidarė Kuopos V-bos p-kas A. My-

lė, o suglaustą, dienai skirtą apžvalgą skaitė J. Šiaučiulis.

Į susirinkimo darbo prezidiumą buvo pakviesti V. Šušinskas pirmininkauti ir P. Gabrys sekretoriauti bei kuopos garbės šauliai – Ig. Petrauskas, J. Šiaučiulis ir K. Sitkauskas.

Kuopos praeitų metų pranešimus padarė: pirm. A. Mylė, išd. A. Žiukas, sporto-šaudymo vad. B. Kasperavičius, kontrolės komisijos – A. Račinskas, Garbės Teismo – J. Šiaučiulis ir turto globėjas Ig. Petrauskas. Visi prane-

šimai priimti be komentarų, pasidžiaugta gyva praeitų metų kuopos veikla.

Šaudymo sporte pasižymėjusiems buvo įteiktos taurės – trofėjos: A. Mylė I-mą, B. Kasperavičiui II-rą, Ig. Petrauskui III-čią ir A. Žiukui IV-tą.

Išrinkti atstovai į Vilniaus Šaulių Rinktinės atstovų suvažiavimą, kuris įvyks gegužės mėn. 21-22 d. d. Montrealyje, globojant Mindaugo Šaulių kuopai.

Per praėjusius metus kuopa paaugo narių skaičiumi, padaugėjo ir išd. santaupos. Žymiai pagyvėjo bibliotekos veikla, paaugo skaitytojų skaičius. Biblioteką nuoširdžiai tvarko Ald. Sutkaitienė. Bibliotekoje yra per 1500 įvairių knygų.

Talkos būdu atnaujinta kuopos būstinė. Kuopa aktyviai prisidėjo prie praėjusios Lietuvių Dienos parengimo ir kitų bendruomeninių įvykių. Surengė Tautos šventės minėjimą, visą pilną paskirdami Tautos Fondui.

Kuopos p-kas A. Mylė pristatė šių metų veiklos planą, kurį susirinkimas priėmė ir iš kurio matėsi, kad šiais metais kuopos veikla nesumažės. Susirinkimo dienotvarkė išsiskyrė, susirinkimas buvo baigtas Tautos Himnu ir vėliavų išnešimu.

Vėliau vyko bendros, kartu su neringiečiais vaisės, kurias paruošė šaulė M. Kasperavičienė su talkininkėmis.

J. Šiaučiulis

ARTĖJA ŠAULIŲ SUVAŽIAVIMAS

Vilniaus Šaulių Rinktinės Atstovų Suvažiavimas šaukiamas š. m. GEGUŽĖS mėn. 21-22 d. d., AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE, Montrealyje.

VAIVORYKŠTINIKĖS prie Verbių ir Margučių stalo, knygos "LITHUANIAN EASTER EGGS" suktuvėse Montrealyje. Iš kairės: Aldona Nagienė, Gabija Bendžiūtė, ir Kristina Makauskienė.

Nuotr. L. Staškevičiaus

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

• Mirus seseriai Br. VAITKEVIČIENEI Lietuvoje, jos atminimui H. Bernotienė paaukojo Kanados Lietuvių Fondui \$100.

• Z. VALINSKO, mirusio š. m. vasario 7 d., atminimui bičiuliai aukojo Kanados Lietuvių Fondui: \$20, – P. Lukoševičius; po \$10, – J. Valiulis, J. Piečaitis, V. Piečaitis, J. Mališka, J. Naruševičius, A. Jonelis, Br. Staškevičius ir R. Staškevičius.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

Dėkojame visiems aukojusiems. KLF

• Pranas JUODKOJIS įstojo pilnateisiu nariu į Kanados Lietuvių Fondą.

Gegužės 21 d. vakare rengiamas atstovų ir svečių priėmimas – BANKETAS, kuriame meninė programą išpildys Montreilio Lietuvių Vyrų Choras, vad. muz. A. Stankevičiaus.

Suvažiavimą globoja ir Banketą rengia L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa, talkininkaujant Jūrų Šaulių Kuopai "Neringa". A. M.

MONTREALIO VYRŲ OKTETAS ATLIEKA PROGRAMĄ. "Alučio" dainų apvaidina: V. Murauskas, H. Celterius, D. Mališka, A. Mickus; stovi: A. Gudas, R. Bulota, A. Urbanas ir A. Rusinas. Nuotr. Tony's Photo Studio

V-TOJO PASAULIO LIETUVIŲ

JAUNIMO KONGRESO

PROGRAMAI PRAŠOME REGISTRUOTIS PASINĄ LUKOŠEVIČIŲTĖ, tel. 366-1210

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

• NAGIENĖ Birutė buvo pakviesta dalyvauti su savo verbomis La Salle Kolegijos parodoje, kur ji dėsto išraiškos šokį ir ritmiką.

PADĖKA

Mirus Mylimai Motinai a.a. Elzbietai DAUGĖLIENEI, nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie pareiškė mums užuojautą, atvyko į Laidotuvių Namus ir dalyvavo Šv. Kazimiero bažnyčioje gedulingose pamaldose ir laidotuvsė.

Irene ir Donald DAUGĖLA

NORMALĖJA DRAUDIMŲ PADĖTIS

DRAUDIMO KAINOS JAU NEKYLA

DAUGELYJE DRAUDIMO SRIČIŲ PASTEBIMAS KAINŲ MAŽĖJIMAS.

Patirtis parodė, kad bendrovės, ėmusios aukštesnės kainas, turėjo nusileisti, o bendrovės, ėmusios žemesnės kainas, neturi kitos išeities, kaip tik pakelti.

KAIP YRA JŪSŲ DRAUDIMO REIKALAI ŠIANDIEN?

Verta pasitikrinti draudimo sąlygas ir kainas.

Adamonis Insurance Agency Inc.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel.: 722-3545

PASTABA: Ši informacija apima Quebeco provinciją.

SELF

SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

- VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS
- SUTVARKOMI KITI ĮSISDERINIMAI (Tune up)
- PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS
- PAKEIČIAMIS STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams specialios nuolaidos)
(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.

Tel. 845-2912

EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT:

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146

1661-A CENTRALE

365-1143

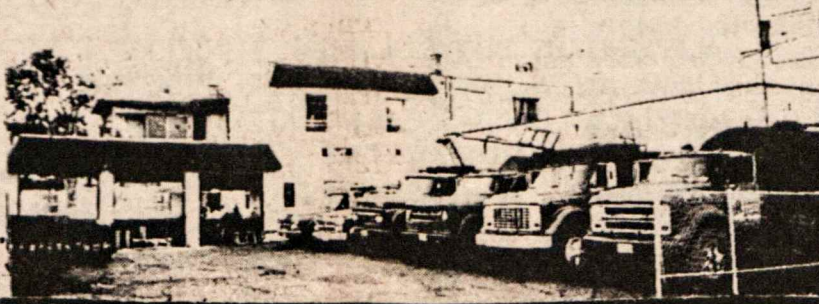
495-906 rue. LaSalle

766-2667

2908 ALLARD

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

montreal

Nepriklausoma Lietuva

SAVAITRAŠČIUI PAREMTI

RENGIAMAS

SPAUDOS BALIUS

š. m. balandžio 30 d. šeštadienį, 7 v.v.,

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 De SEVE St. Montreal, P. Q.

PROGRAMOJE: Montrealio Vyrų Oktetas

Dir. ir akomponuoja: M-me M. ROCH

Įėjimas: \$ 10.00

Jaunimui: \$ 6.00

ŠOKIAMS GROJA:

J. RIMEIKIO orkestras

VISI MALONIAI KVIEČIAM!

VALSO IR DISKO ŠOKIŲ PREMIJAVIMAS

• Šilta vakarienė • Baras • Loterija

"NL" SPAUDOS BENDROVĖ

PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 24 d., "AUŠROS" SIMTMEČIO MINĖJIMAS, AV Parapijos Salėje, po 11 val. pamaldų. Paskaitininkas - dr. Henrikas Nagys. Rengia KLB Moterų D-jos Montrealio Skyrius.

BALANDŽIO 30 d., 7 v.v.

"NL" TRADICINIS SPAUDOS BALIUS, AV Parapijos Salėje.

GEGUŽĖS 1 d. - VISUOTINIS "NL" ŠERININKŲ SUSIRINKIMAS Redakcijos patalpose.

GEGUŽĖS 8 d. - MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS po 11 val. pamaldų AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE. Rengia KLB Montrealio A-kės Valdyba.

GEGUŽĖS 15 d., 12 val. - NIDOS Klubo narių SUSIRINKIMAS Aušros Vartų Parapijos salėje.

GEGUŽĖS 21-22 d. d. - "VILNIAUS" ŠAULIŲ RINKTINĖS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS, KONCERTAS - BANKETAS.

DĖMESIO LITO NARIAMS

Ryšium su remontu gegužės ir birželio mėnesiais "LITAS" persikelia į pirmąjį Klebonijos aukštą. Adresas ir telefonas palieka toks pat.

Nuo gegužės 1 d. sekmadieniais nedirbsim.

VEDEJAS

MIRUSIEJI:

• Antanas ŠMITAS, 78 m. mirė ligoninėje. Palaidotas per Šv. Kazimiero parapiją. Liko žmona, dvi dukterys su šeimomis.

• MARTUSEVIČIENĖ Olimpija, 85 m. mirė, palikdama vyrą ir dukterį. Užjojauta artimiesiems.

• Balandžio 18 d., pirmadienį, Šv. Kazimiero Parapijos patalpose, po iškilmingai paminėto savaitgalio 75 metų jubiliejaus, įvyko Kanados Lietuvių Kunigų Vienybės suvažiavimas.

• ADOMAITIS Jonas buvo operuotas Royal Victoria ligoninėje. Sveiksta, ir netrukus galės grįžti namo.

GEGUŽĖS 8 d., SEKMADIENI po 11 val. pamaldų

RUOŠIAMAS

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

A. V PARAPIJOS SALĖJE

1465 rue de Seve, Montreal.

PROGRAMOJE:

- Rūtos ŠIULYTĖS paskaita
- Ottawos dainos vienetas "RAMUNĖLĖS"
- Po minejimo - kavutė

Įėjimas: laisva auka

RENGIA: K.L.B. MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

KLB MONTREALIO APYLINKĖS VEIKLA

Balandžio 14 d., KLB Montrealio A-kės Valdyba susirinko posėdžiui ir aptarė bendruosius savo veiklos reikalus.

Artimiausias parengimas - MOTINOS DIENA, kuris įvyks GEGUŽĖS 8 d., AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS salėje. Po to - SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS. Jam šiais metais vadovauja latviai. Kitais metais bus lietuvių eilė.

Rudenį numatoma sušaukti Montrealio lietuvių organizacijų BENDRĄ SUSIRINKIMĄ aktualiems bendruomeniniams reikalams aptarti.

Ieškoma būdų suintensyvinti SOLIDARUMO MOKESČIO įsipareigojimus.

Rengiamasi aktyviai prisidėti prie IV-tojo PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO eigos.

Kitas posėdis numatytas gegužės 26 d., 7:30 v.v., Aušros Vartų klebonijos patalpose.

KLB Montrealio Apylinkės Valdybos Informacija

SUSIŽIEDAVO

Teresė KERŠYTĖ ir Antanas MICKUS susižiedavo. Abu jaunieji yra gražia - balsiai ir aktyviai dalyvauja choruose bei lietuviškoje veikloje.

PASIŽYMEJO JAUNOS LIETUVAITĖS MUZIKOS VARŽYBOSE

Milda RUFFO kas metai organizuoja Marianopolio Kolegijoje pianino muzikos varžybas.

Šiemet iš 120 studentų - 2 pirmasias premijas laimėjo lietuvaitės: I-ą - Daiva BARŠAUSKAITĖ /IIm./, II-ą - Kristina BARŠAUSKAITĖ. Balandžio 17 d. vakare, koncerto metu ir tos dvi lietuvaitės buvo pakviestos pagroti, kur jų klausėsi ne tik Marianopolio, bet ir McGill muzikos profesoriai.

Reikėtų suorganizuoti ir daugiau gabių lietuvių panašioms varžyboms.

• Astai KLIČIUTEI buvo surengtas išpūdingas Mergvakaris Seselių Namų salėje. Ir Lukoševičienės iniciatyva.

• Vincas LUKAUSKAS, pagerbdamas a. a. Antaną ŠMITĄ, paaukojo "NL" 10 dol.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$ 1,000.00

1 metų 9.25 %

Terminuoti indėliai

1 metų 9 %

180 - 364 d. 8.25 %

30 - 179 d. 8 %

Trumpalaikius indėlius už \$ 20,000 ir daugiau

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.75 %

Su draudimu 7.5 %

Čekių sąskaitos 6 %

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm. Antr. Treč.

9:00 - 3:00

6:00 - 8:00

Ketvirtadieniais

12:00 - 6:00

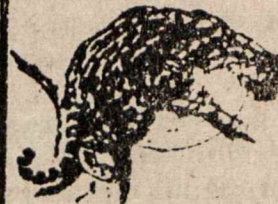
12:00 - 6:00

Pentadieniais

10:00 - 12:30

Sekmdieniais

10:00 - 12:30

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gatvų paltų
- Vėsių laikų suvogimas (Stor age)
- Taisau ir remdelsiu
- Siuvu ir perduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A.

Montreal, Quebec
H3A 2G6

Tel: 288-9646

MEMBER

FOTO M.L.S. SYSTEM

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409

MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje, Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel.: Business: 482-3460
Residence: 767-4690

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal HT-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west
automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEĮTIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMIMI JUMS, PASITARNAUSI
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Manager'iu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391